

Senaste nytt i appen och på unt.se

Världsbäst på Uppland!

Tipsa oss! E-post: 72018@unt.se Sms/mms: 72018

Vecka: 6 · Grundad: 1890 · Pris: 25 kr

Lokala
nyheter
i dag, för ett
bättre samhälle
i morgon

Johan Rudström: Vi lär fortsätta att häpna över matpriserna

LEDARE A2

HÄR HALLER ALPLIVET HÖGSTA KLASS

RESOR B6-7

Ideella föreningen Tris grundade det skyddade boendet Madickengården. I dag drivs det i ett aktiebolag av samma företrädare.

FOTO: ANNA BREDBERG

Skyddade boendet blev en miljonaffär

UPPSALA Att skydda tjejer och killar från hedersförtryck har blivit en lönsam affär för företrädarna bakom föreningen Tjejers rätt

i samhället, Tris. Nu driver de skyddat boende i bolagsform med mångmiljonvinst. UNT inleder i dag en granskning.

A8-10

Räddningsarbetare söker genom ruiner i den turkiska staden Adana. FOTO: AP/TT

Tusentals döda efter jordskalven

UTRIKES Jordskalven i sydöstra Turkiet och norra Syrien på måndagen har hittills krävt över 2 600 bekräftade dödsfall, men dödstalen fortsätter att stiga. Turkiets president Recep Tayyip Erdogan har utlyst sju dagar av landsorg.

A17

Skattesmäll kan lindras av extra inbetalning

EKONOMI Deklarationstiderna väntar och om du väntar dig en rejäl restskatt finns det några viktiga datum att hålla koll på om du vill slippa extra ränta. Den 13 februari är nämligen sista dagen att göra en extra skattebetalning.

A13

Besked dröjer om cykelställ i centrum

UPPSALA Beslutet att ta bort cykelställen vid Fyrisån i centrala Uppsala har mötts av kritik. Och fortfarande har det inte presenterats någon plan för var det kan bli fler platser att parkera cyklar när platserna längs ån tas bort.

A6

BARNOMBUDET I UPPSALA LÄN
BOiU**Alla barn har
rätt att må bra!**På vår hemsida finns länkar om stöd för barn: boiu.se
Eller ring oss, så hjälper vi dig att hitta rätt: **018 69 44 99****72018@unt.se**Tipsa oss, dygnet runt,
om stort och litet i din närhet.

KASSLER
ICA. Ursprung Sverige.
Ca 600 g.
Max 2 köp/hushåll.

**ICA
KVANTUM
GRÄNBY**

KLIPPI!
MINST 25% RABATT!

59⁹⁰ /kg

Priset gäller 6/2 - 12/2

Landshövding Göran Enander presenterade 2018 Mariet Ghadimi som årets hedersuppläning.

FOTO: NIKLAS SKERI

Ur prinsessan Sofias hand fick Uppsalaföreningen Tris ta emot priset Idéer för livet i kategorin trygghet 2017, vid en gala på Cirkus när priset firade 30 år.

FOTO: TT

I en serie granskar UNT hur systerarna Talin Davidian och Mariet

Så blev ideella Tris en miljonmaskin

UPPSALA

En vinst med 60 miljoner på ett år. Drygt 5 miljoner i personlig aktieutdelning och 40 miljoner till egna bolaget. Att skydda tjejer och killar från hedersförtryck har blivit en lönsam affär för företrädarna bakom ideella och flerfaldigt prisbelönta föreningen Tjejs rätt i samhället, Tris.

UNT granskar

2002 mördas Fadime Sahindal i Uppsala av sin far. He-

dersmordet skickar chockvågor över landet. För att försöka förhindra att någon annan möter Fadimes öde

grundar systerarna Mariet Ghadimi och Talin Davidian samma år den ideella föreningen Tris, Tjejs rätt i samhället, i Uppsala.

12 år senare, 2014, intervjuar UNT Mariet Ghadimi. En rapport om insatser för våldutsatta kvinnor uppmärksammar nämligen att Tris startat ett skyddat boende, Madickengården. Utan statens bidrag på 900 000 kronor hade boendet inte kunna startas, poängterar chefen Mariet Ghadimi i artikeln. Ännu bär sig inte verksamheten ekonomiskt, men det

är dit de siktar, förklarar hon. – Tack vare projektet får vi in placeringar från kommuner. De som gör placeringarna betalar våra kostnader. Vi är inte där ännu, men det är vårt mål.

Åtta år senare, den 15 september 2022, har det blivit dags för Talin Davidian och Mariet Ghadimi att som styrelseledamöter signera årsredovisningen. Men nu gäller det inte föreningen Tris, utan ett aktiebolag.

Sedan något år betalar nämligen de kommuner som köper placeringar på Madickengården till ett ak-

tiebolag för tjänsten. Inte längre till ideella Tris.

Ur årsredovisningen går det att utläsa att:

- Vinsten är nästan 60 miljoner kronor det senaste räkenskapsåret.
- Omsättningen uppgår till 96,4 miljoner kronor.
- Vinstmarginalen ligger på över 60 procent. Det är den i särklass högsta marginalen bland de aktörer som Uppsala kommun köper skyddade boenden av, visar UNT:s genomgång.
- Styrelsen har godkänt aktieutdelning på 40 miljoner kronor.

Samma dag, den 15 september 2022, signerar systerarna en annan årsredovisning. Den gäller ett bolag som äger dels aktiebolaget bakom Madickengården och dels ett fastighetsbolag. Liksom i bolaget bakom Madickengården är Talin Davidian ordförande och Mariet Ghadimi styrelseledamot, tillsammans med den ena systemens partner.

Ägarbolaget gör en vinst på 13 miljoner kronor och aktieägarna föreslås av styrelsen få dela på 5,5 miljoner kronor i utdelning.

När det gäller aktieutdel-

Ghadimi tagit skyddade boendet Madickengården från sin ideella förening Tris till ett aktiebolag, med mångmiljonvinst.

FOTO: TT/UNT ARKIV/ GRAFIK: MAJA OLOFSSON

ningarna uppger bolaget i mejl till UNT att de 40 miljonerna är en "koncernintern utdelning", men att de 5,5 miljoner kronorna delas lika mellan Talin Davidian och Mariet Ghadimi.

UNT har talat med en rad personer i och omkring Tris. Omsättningen, vinsterna och de totalt över 45 miljonerna i aktieutdelning väcker reaktioner hos flera personer med olika roller i branschen.

– Det var som fan! Det var mycket, säger Hansi Stafbom, Uppsalabo och mångårig entreprenör som också driver skyddade boenden, när han får höra om vinsterna och omsättningen i aktiebolaget.

– Det här är ju ärenden med stora skyddsbehov som är mycket personalkrävande och som kostar extremt mycket att hålla på med. Det kan förklara en stor omsättning, men det är svårt att se var de kan göra den höga vinsten, fortsätter han.

En person med god insyn i

branschen och lång erfarenhet av arbete mot hedersförtryck säger sig få en chock när UNT berättar om de ekonomiska resultaten.

– Det här är en bomb, säger källan.

En annan person som haft insyn i Tris arbete säger sig ha förstått att det fanns pengar i verksamheten, men kunde inte ana att summorna var så stora. Det här rimmar dåligt med en verksamhet som förknippat sig så tydligt med att vara ideell, menar källan:

– Jag blir förvånad, det är så gigantiskt mycket mer pengar än vad jag trott.

Talin Davidians taxerade inkomst har de senaste fyra åren legat mellan drygt 800 000 och knappt 1,1 miljoner kronor. Mariet Ghadimi har under samma tid varierat mellan 620 000 och 830 000 kronor.

Den som tjänar över 1 miljon kronor tillhör den lilla skara på 1,5 procent av Uppsalas förvärvsarbetare med så hög inkomst. Det visar en

sammanställning som UNT berättat om.

Själva har systerarna gett bilden av Tris som en verksamhet som i hög utsträckning bygger på ideella insatser.

"Vi har våra skyddade boenden och ett stort nätverk av ideella som varje år bidrar med flera tusen ideella timmar på våra olika förebyggande verksamheter", sade exempelvis Mariet Ghadimi i ett pressmeddelande när hon fick det prestigefulla Raoul Wallenbergpriset 2017.

Priset delades ut av skolminister Anna Ekström och är ett av många som Tris har fått. Exempelvis fick föreningen försäkringsbolaget If:s Eldsjälspris 2013. 2018 blev Mariet Ghadimi Årets hedersupplanning.

En person som följt Tris och systerarnas resa ända sedan 2002 är Mohamad Hassan (L), tidigare kommunalråd i Uppsala. Förutom ett personligt engagemang har

han med flera andra nämndordföranden skrivit på avtal som gett Tris nära tre miljoner kronor om året från kommunen.

– Jag är inte emot vinster, men storleken kan vara problematisk. De måste ha en väldigt bra förklaring, säger Mohamad Hassan.

Även han pekar på det faktum att det är en ideell förening, Tris, som byggt upp den verksamhet, Madickengården, som nu gör stor vinst i ett aktiebolag – med samma företrädare.

– Bilden av Tris kommer att ändras. De måste förklara den här resan, inte minst för sina volontärer, säger Mohamad Hassan.

UNT har vid upprepade tillfällen bett att få träffa Mariet Ghadimi och Talin Davidian för en intervju med möjlighet att ställa frågor och be om utvecklande resonemang. Men de har avböjt. I stället har UNT fått mejlsvaret signerade någon som kallar sig "Alice" och någon som

kallar sig "Maria", utan titel eller roll.

I mejlsvaret från Madickengården förklarar den som säger sig heta "Alice" det ekonomiska resultatet i aktiebolaget med att "lönsamhet är en förutsättning för att kunna bedriva en väl fungerande och kvalitativ verksamhet". "Majoriteten av överskottet, hela 91 procent, har återinvesterats i verksamheten för att utveckla och utöka arbetet", fortsätter "Alice".

Signaturen "Maria", som svaret för Tris – men som UNT alltså inte vet vem det

är, skriver att Madickengården och Tris i dag är separata verksamheter som bedriver "helt skilda arbeten".

På Tris hemsida står dock att föreningen som en del av sin jourverksamhet erbjuder skyddat boende.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Läs mer på
nästa sida:
Tris svarar

Flerfaldigt prisbelönt

- **2002** Tjevers rätt i samhället, Tris, grundas av Mariet Ghadimi och Talin Davidian.
- **2013** Får försäkringsbolaget If:s Eldsjälspris.
- **2015** Aktiebolaget som senare tar över Madickengården bildas.
- **2017** Mariet Ghadimi får Raoul Wallenbergpriset av skolminister Anna Ekström.

- **2018** Mariet Ghadimi blir årets Hedersupplanning.
- **2019** Ett fastighetsbolag grundas. Tris äger då aktierna.
- **2020** Tris får integrationspris av Centerpartiet Uppsala.
- **2022** Bolag med band till Tris redovisar tillgångar på 152 miljoner kronor.

Tackar nej till intervju – ja till ”medverkan” i anonyma svar

UPPSALA

Upprepade gånger har UNT bett att få träffa Tris grundare Mariet Ghadimi och Talin Davidian för en intervju. Men de enda svaren kommer på mejl – från anonyma signaturer.

UNT granskar

UNT har velat träffa grundarna av ideella föreningen Tris, Tjejers rätt i samhället – systarna Talin Davidian och Mariet Ghadimi – för en intervju. De driver i dag det skyddade boendet Madickengården i ett aktiebolag med mångmiljonvinst.

Systrarna har flera gånger framträtt i UNT-artiklar som lyft fram Tris arbete. Men i de här artiklarna, som är en granskning, vill de inte vara med och anger ”säkerhetskäl” som orsak.

När UNT på telefon når Mariet Ghadimi uppmanar hon oss att mejla Tris. Där-

ifrån blir svaret att systrarna avböjer en intervju ”då de båda har skyddade personuppgifter som en konsekvens av de säkerhetshot som de utsätts för genom att arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck”. Dock utlovas svar på frågorna.

Vem som skrivit är oklart. Mejlet avslutas: ”Med vänlig hälsning TRIS”.

När UNT har fortsatt att fråga om en intervju för att kunna ställa följdfrågor har svaren kommit från signaturen ”Maria”, utan uppgift om ”Marias” roll.

”Mariet och Talin står fast vid beslutet att inte göra någ-

ra intervjuer. Däremot kommer ansvariga i ledande position, det vill säga Mariet och Talin, givetvis stå bakom svaren”, skriver ”Maria”.

För frågor om bolagen uppmanas vi att mejla Madickengården.

Därifrån svarar signaturen ”Alice”: ”Mariet och Talin tackar vänligen nej till intervju även för Madickengårdens räkning men vill gärna besvara dina frågor”.

UNT har inte fått svar på vem ”Alice” är eller vilken roll personen har.

På frågan om hur marginalen såg ut när Tris drev Madickengården blir svaret att de i dag separerats och är fristående. ”Eftersom Tris inte bedriver akut verksamhet längre är det en uppgift som vi väljer att inte gå ut med. Det har aldrig gjorts några vinstuttag ur Tris eftersom det är en ideell förening”, skriver ”Maria”.

När UNT ber Madickengården att förklara plusresultatet på 60 miljoner kronor och vinstmarginalen på över 60 procent svarar ”Alice” – som UNT alltså inte vet vem det är – att ”lönsamhet är en förutsättning för att kunna bedriva en väl fungerande och kvalitativ verksamhet”. Majoriteten av överskottet, hela 91 procent, har återinvesterats i verksamheten”, skriver ”Alice”.

Som förklaringar till att många vill anlita Madickengården framhåller ”Alice” Madickengårdens ”breda kompetens, långa erfarenhet och beprövade arbetsmetod” och att ”vi är ledande experter inom skydd och säkerhet”.

De 40 miljonerna i aktieutdelning är ”en koncernintern utdelning till moderbolaget”. Det pågår en expansion med ”inköp av fastigheter, renoveringar och anpassningar” och en etablering av ”nya regionala kontor i andra delar av landet”, skriver ”Alice” vidare.

Men grundarna Mariet Ghadimi och Talin Davidian har också personligen fått en del av kakan: ”Moderbolaget delade hösten 2022 ut totalt ca 5 miljoner kronor i utdelning, fördelat på ca 2,5 miljoner var till de båda ägarna, vilket är första gången bolagen har gett en utdelning till huvudägarna”, skriver ”Alice”.

Att företrädarna valt att driva det skyddade boendet i ett aktiebolag förklaras med att man vill minimera ex-

ponering samt ”upprätthålla högsta möjliga sekretess och skydd för våldsutsatta”.

Efter en rad mejlsvar har ”Maria” till sist uppgett sig vara Tris kommunikator.

UNT har frågat på vilket sätt skyddade personuppgifter och hot omöjliggör en träff med UNT för en intervju, men inte fått svar.

Niklas Skeri

Niklas.Skeri@unt.se

Det här är Madickengården

● Madickengården erbjuder skyddade boenden och konsulentstödda familjehem. Målgruppen är kvinnor och män, barn som vuxna, par, och HBTQ-personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Madickengården tar också emot individer med lindrig intellektuell

funktionsnedsättning.

● På hemsidan står att ”det ska vara enkelt för dig som socialsekreterare att placera hos oss” och att Madickengården omhändertar ”alla delar” av placeringen. Den som vill veta mer om metod rekommenderas att besöka Tris.

Roks: ”Det smakar illa och är illojalt”

UPPSALA

Personerna bakom det skyddade boendet Madickengården som gör mångmiljonvinst i aktiebolagsform, har utnyttjat den ideella sektorns höga trovärdighet för egen vinning. Det menar Jenny Westerstrand, ordförande i Roks.

– Äh, fy fan, rent ut sagt. Det är direkt sjukt.

Så reagerar Jenny Westerstrand, ordförande i Riksorganisationen för kvinno- och tjejjourer i Sverige, Roks, på resultatet i aktiebolaget som driver det skyddade boendet Madickengården.

Fram till omkring 2020 drevs Madickengården av ideella föreningen Tris, Tjejers rätt i samhället, som sedan valt att flytta det till sitt aktiebolag – med en vinstmarginal förra året på över 60 procent.

UNT: Varför så stark reaktion?

– De har byggt upp sin verksamhet i en ideell förening, skapat sig en trovärdig grund och hittat volontärer. Sedan kan man tydligen sömlöst växla över till ett bolag med jättevinst. Ska alla aktörer ta betalt på det här sättet kommer inte alla som behöver skydd kunna få det, säger Jenny Westerstrand.

Hon återkommer flera gånger till att det är en ideell förening som valt att växla över till aktiebolagsform.

Jenny Westerstrand, ordförande Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, tycker att vinsten i bolaget som driver Madickengården ”smakar illa”.

FOTO: JONAS EKSTRÖMER/TT

– Man skapar sig ju verkligen legitimitet utifrån den ideella sektorns oerhörda trovärdighet. Tris har haft ett betrott namn och kan säkert vara en bra aktör, men det är extremt oseriöst att ombilda sig i det fördolda så här. Och med de här summorna smakar det illa.

Vad är problemet?

– Du går från en lojalitet med de som ska skyddas till en annan där du har ett vinstintresse först och främst. Du är ett bolag med affärshemligheter och är inte någon som framförallt är en röst för tjejerna som är tuff mot makten för deras skull, som vill dela information med andra för att få stopp på våldet,

säger Jenny Westerstrand.

I sina svar till UNT har Madickengården bland annat pekat på sin höga kompetens när det gäller säkerhet. Jenny Westerstrand tycker att det finns skäl att syna den utvecklingen, som hon menar kostar kommunerna stora pengar för dyra placeringar, utan att det ger vad

tjejerna som ska skyddas oftast behöver mest.

– Säkerheten är en fråga som de privata har ett intresse av att skruva upp. Men samtidigt skruvar man då ner de boendes egen förmåga att komma ut i samhället. Så klart finns de som kan behöva ett monumentalt skydd, men de är inte så

hemska många. Ställer det högre säkerhetskrav att vara nischad mot hedersförtryck?

– Ja, så kan det så klart vara. Men jag har själv forskat kring hedersfrågor och vet att de finns olika idéer om hur man bäst ger skydd, säger Jenny Westerstrand.

Niklas Skeri

Exklusiva bilar och fastigheter runt Tris

UPPSALA

Syftet med Tjeers rätt i samhället och Madickengården är att arbeta akut och förebyggande mot hedersförtryck. Nu kan UNT visa att flera exklusiva bilar ingår i verksamheten, liksom en rad fastigheter i attraktiva lägen.

UNT granskar

Hösten 2021 registreras två nya Volvo XC90 på det aktiebolag som driver det skyddade boendet Madickengården. Bakom aktiebolaget står samma personer som företräder ideella föreningen Tris, Tjeers rätt i samhället, som arbetar mot hedersförtryck.

På nätet presenterar en bilhandlare just den här modellen som "Volvos lyxigaste bil någonsin" som "bjuder på elegans för den stora familjen utan att tumma på säkerhet, funktionalitet, lyx och körglädje". Volvo själva kallar modellen "vår lyxigaste SUV".

En sökning på nätet visar att en ny Volvo XC90 idag säljs för nära en miljon kronor.

UNT berättade nyligen om vinsten i aktiebolaget bakom Madickengården på nära 60 miljoner kronor, vilket ger en vinstmarginal på över 60 procent.

Även ideella föreningen Tris har skaffat sig tillgång till fordon av finare märke. 2020 skrev föreningen ett leasingkontrakt om en ny BMW av modellen 540i XDRIVE, som i dag betingar ett nypris på nästan 1 miljon kronor, beroende på olika val.

Men föreningen Tris köpte alltså inte bilen, utan leasade den, det vill säga hyrde den mot en månadsavgift. Efter bara drygt ett år övergick kontraktet till en verksamhet nära Tris, ett konsultbolag inom företagande och ju-

ridik. Bakom konsultbolaget står en person som fungerat som Tris jurist och är styrelseledamot i bolagen runt Tris. Han är också sammanbunden med den ena av systrarerna som grundat och ännu företräder Tris.

UNT har ställt frågor till både Tris och Madickengården om bilinnehaven i bolagen och hur bilarna används. UNT har nekats en träff för en intervju, och bara fått svar i anonymiserade mejl.

"Fordonen som ägs av aktiebolaget är tjänstebilar och används av personer i verksamheten för transport till och från arbetsplatsen, skyddade boenden och hämtning och lämning av placerade individer som är i behov av skydd och säkra transporter", skriver signaturen "Alice" från Madickengården. UNT har inte fått någon förklaring till vem "Alice" är.

Från Tris skriver en "Maria" att BMW:n disponerades av Tris under en period om cirka ett år och att "den var praktisk utifrån ändamålet med förhyrningen".

När UNT kontrollerar står

både ena Volvon och BMW:n parkerad på hemadressen där juristen bor. Vid ett annat tillfälle står bara Volvon där.

En källa som sett verksamheten inifrån reagerar starkt när UNT berättar om de nya bilarna

- Bilar behövs så klart i den här verksamheten, men varför lyxbilar av det här slaget? Det går inte att förstå eller motivera, säger källan.

På senare år har Tris och bolagen även gjort flera fastighetsköp.

2020 köpte ideella föreningen Tris en fastighet i en attraktiv stadsdel för åtta miljoner kronor. Bara en månad senare såldes den för samma summa till Madickengårdens fastighetsbolag.

Därefter har bolaget köpt åtminstone fyra fastigheter till i attraktiva lägen på mellan 6 och 12 miljoner kronor.

Och redan i fastighetsbolagets första årsredovisning 2019 redovisas bland annat tillgångar i mark och fastigheter för 27 miljoner kronor.

Signaturen som kallar sig "Alice" har i ett mejlsvar skrivit att aktieutdelningen på 40 miljoner går till "att expandera i form av inköp av fastigheter, renoveringar och anpassningar."

Om fastighetsinnehavet 2019 vill "Alice" inte ge några detaljer "på grund av skydds- och säkerhetsskäl".

dare, som blivit miljonärer på aktieutdelningen. Skälet ska vara att "upprätthålla högsta möjliga sekretess och skydd för våldsutsatta". Det senaste året redovisas ett plus på nära 60 miljoner kronor. Det ger en vinstmarginal på över 60 procent.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Detta har hänt

- UNT har rapporterat om utvecklingen i ideella Uppsalaföreningen Tris, Tjeers rätt i samhället, som arbetar mot hedersförtryck.
- Föreningen har drivit det skyddade boendet Madickengården. Sedan 2020 har dock driften lagts i ett aktiebolag, med samma företrä-

Hösten 2021 registreras två nya Volvo XC90 på det aktiebolag som driver det skyddade boendet

Så har ideella Tris

UPPSALA

För 20 år sedan var "hedersförtryck" så laddat att det var svårt att tala om öppet. Sedan 2022 är det ett brott i brottsbalken som kan ge fängelse i sex år. En av motorerna bakom förändringen är ideella Uppsalaföreningen Tris, Tjeers rätt i samhället.

Den 21 januari 2002 mördas Fadime Sahindal av sin egen far i en lägenhet i Uppsala. Då har hon under flera år öppet tagit kampen mot det hedersförtryck hon levte under, bland annat i ett tal i riksdagen under 2001.

Priset för kampen blev att Fadime Sahindal tvingades ha skyddad identitet och bara kunde träffa sina systar och sin mor i smyg. Det var vid ett sådant tillfälle hennes far sköt henne.

Mordet sände chockvågor

genom Sverige. Men trots uppmärksamheten var det svårt att i det offentliga prata om hederskultur och förtryck. Det sågs som stigmatiserande av vissa grupper.

Det här minns Issis Melin, som i många år arbetat förebyggande mot hedersförtryck på kommunal nivå och vid Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck vid länsstyrelsen i Östergötland.

- Vid mordet på Fadime fanns en stor rädsla för att benämna våldet som hedersvåld. Ordet heder är i sig något positivt och då blev det krock. Och när medierna lyfte fram vissa kulturella grupper och religioner skapades en rädsla hos dem som arbetade med ungdomarna för att bidra till att grupper pekades ut, säger hon.

I dag 20 år senare har sam-

hället gjort ett lappkast. Nu säger alla kommuner och politiska partier att de arbetar förebyggande och akut mot hedersförtryck.

Riksdagen har på senare år beslutat om flera nya lagar för att stävja problemen och kunskapsläget är ett helt annat när det gäller hur hedersförtrycket kan se ut och hur utbredd det är.

- Det är ett slags paradigmskifte och i dag är hedersförtryck inskrivet i brottsbalken. Dessutom finns sedan 2020 möjlighet enligt lagen om vård av unga att ansöka om ett utreseförbud för ett barn. Det har visat sig vara en av de mest verk samma metoderna, säger Issis Melin.

- I dag vet vi att hedersproblem finns från vaggan till graven och inte är en tonårsrevoltsgrej, att de drabbar både killar och tjejer och att det inte går att säga att det

Madickengården. Bakom aktiebolaget står samma personer som företräder ideella föreningen Tris, Tjezers rätt i samhället.

FOTO: GRAFIK: MAJA OLOFSSON/TT

påverkat synen på hedersvåld

Talin Davidian grundade ideella föreningen Tjezers rätt i samhället Tris med sin syster Mariet efter mordet på Fadime 2002. Här vid en kransnedläggning på Fadimes grav.

FOTO: SVEN-OLOF AHLGREN/ARKIV

har med den ena eller andra etniska gruppen att göra, fortsätter hon.

Stor betydelse för utvecklingen har föreningen Tjezers rätt i samhället, Tris, i Uppsala, haft. Den ideella föreningen grundades snart efter mordet på Fadime av systrar-

na Talin Davidian och Mariet Ghadimi. Genom sitt engagemang har de blivit något av pionjärer i kampen mot hedersförtryck.

I intervjuer har systrarna berättat att de såg kompisar försvinna från skolan i Uppsala, kanske för att gif-

tas bort, och att de ville göra vad de kunde för att förhindra att någon skulle möta Fadimes öde.

- Civilsamhället har varit extremt viktigt för den här utvecklingen. Organisationer som Tris har gått i bräschen, på egen hand, sedan har staten kunnat fylla på med stöd. Just Tris har varit unika med sin profil att lyfta situationen för funktionsnedsatta, säger Issis Melin.

I Tris studie "Trippelt utsatt" från 2012 framkom att 29 procent av flickorna på gymnasieskolan med utlandsfödda föräldrar inte fick bestämma vem de ska gifta sig med. För pojkar med utlandsfödda föräldrar var siffran 16 procent. Studien gjordes i Stockholm, Göteborg och Malmö.

2014 berättade UNT i ett stort reportage om Rebecca-

en ung kvinna med intellektuell funktionsnedsättning som flytt från sin familj för att hon utsatts för hedersvåld, och som samhället inte lyckats hjälpa, men som räddats undan förtryck genom Tris hjälp.

2019 besökte Tris riksdagen för att berätta om intellektuell funktionshinder och sårbarhet och 2020 följde man upp med rapporten Gömd och glömd med fokus på samma grupp.

Tris gjorde 2018 en kartläggning av förekomsten av hedersförtryck bland Uppsalas ungdomar, på uppdrag av kommunen och länsstyrelsen. Var femte flicka och var tionde pojke i studien hade ett krav på sig hemifrån att vara oskulder när de gifte sig. Av flickorna med båda föräldrar födda utanför Norden svarade 66 procent att de

hade ett sådant oskuldskrav. För pojkar i den gruppen var siffran 35 procent. Studien visade också på fysiskt och psykiskt våld mot pojkar och flickor.

Tris har under sina 20 år fått en rad priser och uppmärksammas nationellt för sina insatser.

- Vi kan vara tacksamma för det arbete som Tris och andra har gjort. Den som levt under hedersförtryck och inte får stöd kommer ut i arbetslivet sju år senare än andra, så samhället har mycket att vinna på ett bra arbete, säger Issis Melin.

Niklas Skeri

Kan ge sex års fängelse

● Sedan 1 juni 2022 är hedersförtryck ett brott i brottsbalken och kan ge fängelse i lägst ett och högst sex år. Det kan handla om upprepade hedersrelaterade gärningar som misshandel, olaga tvång, eller ofredande. ● Ett motiv ska vara att bevara eller återupprätta en persons, familjs, släkts eller annan liknande grupps heder. Gärningar, som var och en för sig inte anses vara särskilt allvarliga, bedöms som grovare om de begås med en viss systematik och i en särskild hederskontext.

Fadime Sahindal mördades 2002. FOTO: PETER HOELSTAD/ARKIV

Karin Ericsson är politiker i Centerpartiet i Uppsala och fick kontakt med Tris genom politiken. "Det känns oetiskt att bygga upp ett sådant innehav med kommunala medel", säger hon.

"Jag var godtrogen — Tris har en fin fasad"

UPPSALA

Som en käftsmäll mot en medlem och volontär. Så beskriver Uppsala-politikern Karin Ericsson slutet på sitt engagemang i ideella föreningen Tjejs rätt i samhället, Tris. "De har en så fin fasad", säger hon.

UNT granskar

"Jag kan inte undgå att tvivla på om du verkligen har velat göra en god gärning eller om det enbart har funnits

ekonomiska motiv".

Så lät mejlet från juristen i ideella föreningen Tjejs rätt i samhället, Tris, som fick Karin Ericsson att avsluta engagemanget.

Det hade börjat med att hon som ordförande i Folkhälsorådet i Uppsala kom i kontakt med frågan om hedersförtryck och förstod under vilka svåra villkor många unga tjejer i Sverige växer upp.

Hon var engagerad i Centerkvinnorna som hade kontakt med Tris, då redan en uppmärksamman förening för sitt förebyggande arbete mot hedersvåld och sitt skyddade boende Madickengården.

– Jag gick på deras öppna föreläsningar och via en an-

ställd på Tris fick jag veta att jag kunde göra nytta som volontär inom deras läxhjälp, berättar Karin Ericsson.

Så blev hon medlem i föreningen och deltog två gånger i veckan i läxhjälpssamhet i Uppsala.

Karin Ericssons insatser fördjupades när hon erbjöd sig att hyra ut en del av sitt boende för att ge rum åt en ung tjej som gifts bort två gånger och hade bott i Tris skyddade boende. Karin Ericsson skrev på ett kontrakt med Tris som reglerade villkoren.

När flickan efter några månader skulle flytta lämnades lägenheten med skadade tapeter och golv och förstörda möbler, berättar Karin Ericsson. Enligt kontraktet skulle lägenheten lämnas i det skick den var när uthyrningen startade och Karin Ericsson vände sig till Tris för att få ersättning för de 7 000 kronor skadorna kostat henne. Det blev kalla handen.

UNT har läst mejl till Karin Ericsson från den som kallar sig för Tris jurist. Han är också partner till den ena av Tris grundare och sitter i styrel-

ser i bolag kopplade till föreningen. I mejlet meddelar han att den enda ersättning från Tris som kunde komma i fråga var 149 kronor för en badrumsmatta.

Det är sist i mejlet som juristen ifrågasätter om Karin Ericsson verkligen velat göra en god gärning eller om det "enbart har funnits ekonomiska motiv för uthyrningen."

Karin Ericsson tog illa vid sig.

– Jag blev faktiskt kränkt. Alla visste hur jag i flera år

FOTO: JULIA KOCH

Karin Ericsson känner sig kränkt av föreningen Tjeers rätt i samhällets behandling av henne och har, som hon säger, grävt i verksamheten. "De har så fin fasad", säger hon. FOTO: JULIA KOCH

Ideella föreningen Tjeers rätt i samhället, Tris, grundade Madickengården, som i dag drivs av ett aktiebolag - med samma företrädare. FOTO: NIKLAS SKERI

Karin Ericsson ser en konflikt mellan Tris ideella framtoning och de höga vinsterna i aktiebolaget de driver. FOTO: JULIA KOCH

ägnat mig ideellt åt Tris och så blev jag så här illa bemött. Det var som en käftsmäll mot en medlem och volontär, säger hon.

Enligt vad Karin Ericsson berättar förbjöds hon av juristen att ha kontakt med Tris personal, när hon försökte nå den på Tris som skrivit på kontraktet

Historien väckte Karin misstänksamhet och hon började att kolla upp saker och ting. Till exempel fann hon att en ny BMW av finare modell var skriven på den ideella föreningen Tris.

– Varför skulle de åka runt i så fin bil för? Jag tyckte att det var jättekonstigt. Jag tog kontakt med flera politiker i Uppsala kommun för att säga att de skulle se upp och inte bli lurade. De är godtrogna, och det hade jag också varit. Tris har en så väldigt fin fasad.

Hon såg också att det verkade finnas gott om peng-

ar i aktiebolaget kopplat till Tris som nu driver det skyddade boendet Madickengården. UNT har nyligen rapporterat om vinsten i aktiebolaget på nära 60 miljoner kronor och vinstmarginalen på över 60 procent. Grundarna av Tris har också tagit ut miljoner i aktieutdelning.

Det här rimmar inte väl med en verksamhet som har en sådan ideell framtoning, tycker Karin Ericsson.

– Det var inte det här som var syftet i den verksamhet jag engagerade mig i, säger hon.

UNT har kunnat visa att bolagen runt Tris investerat i fastigheter i attraktiva området på mellan 6 och 12 miljoner kronor. Till UNT har personer som säger sig vara företrädare för bolagen uppgett att det pågår en expansion.

Även om fastigheterna används som skyddade boenden så väcker de frågor hos Karin Ericsson.

– Den dag de beslutar sig för att inte göra det här längre så står de där med värdena i sina fina fastigheter kvar. Det känns oetiskt att bygga upp ett sådant innehav med kommunala medel, säger hon.

UNT har nekats en träff för en intervju med Tris företrädare, men har fått svar på mejl från en signatur som kallar sig "Maria". Enlig "Maria" kan Tris inte kommentera "enskilda affärsrelationer". Ändå skriver "Maria" att Tris

är "trygga i att vi tagit vårt ansvar och uppfyllt våra förpliktelser."

På kritiken mot att Tris skulle ha en fin fasad utåt, svarar "Maria" att "Tris är en ideell organisation med högt i tak och stort utrymme för olika åsikter."

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Tjeers rätt i samhället

● På sin hemsida beskriver sig Tjeers rätt i samhället, Tris, som en ideell organisation som arbetar med resultatutvärderade förebyggande, akuta samt kompetenshöjande insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck. Där lyfter de själva också fram att Tris är unika för sin

inriktning mot intellektuellt funktionsnedsattas situation. ● Tris startades 2002 av systrarna Talin Davidian och Mariet Ghadimi i Uppsala. UNT har nu kartlagt hur delar av verksamheten bolagiserats och gjort miljonvinster.

UL tar bort busslinje: "Har fått stabilitet"

UPPSALA
Från och med 6 mars tas insatsbusslinje 962 mellan Uppsala och Sala bort.

UL satte in insatslinjen den 26 september i följd med anledning av det ansträngda läget i kollektivtrafiken, men enligt Region Uppsala är läget mellan Uppsala och Sala nu betydligt mer stabilt efter att vintertidtabellen började gälla den 11 december. Under januari kördes närmare 96 procent av tågtrafiken mellan Uppsala

och Sala, samtidigt som tågoperatören MTR satt in ersättningsbussar för avgångar som inte kunnat gå, enligt ett pressmeddelande.

– Vi kan konstatera att tågtrafiken mellan Uppsala och Sala fått stabilitet och förutsägbarhet vilket underlättar för våra resenärer. Det finns goda skäl att tro att det kommer fortsätta så och då kan vi avveckla insatslinjen, säger Karin Svingby, trafikdirektör på Region Uppsala, i pressmeddelandet.

Niklas Weimer

Vid 06.20 på onsdagsmorgonen voltade en personbil av E4 mellan Läby och Björklinge. FOTO: JOHAN NILSSON/TT

Stulen bil voltade av E4 – okänd förare jagas av polis

UPPSALA
En personbil voltade av E4 på onsdagsmorgonen. Senare visade sig bilen vara stulen – och den okände föraren är fortfarande på fri fot.

Vid 06.20 larmas räddningstjänsten om en trafikolycka på E4, mellan avfarterna Läby och Björklinge i södergående riktning. Där har en personbil kört in i vajerräcket och sedan voltat av vägen och landat på taket i diket.

Hur det gått med föra-

ren och eventuella passagerare är oklart, då ingen person var kvar på platsen när räddningstjänsten anlände.

När polisen kommer till platsen visar sig bilen vara stulen. Polisen har tagit den i beslag, och söker efter den okände föraren.

– Man hittar lite grejer i bilen som tyder på narkotikamissbruk, som gör att man upprättar en anmälan om drograttfylleri, samt vårdslöshet i trafik, säger Jonas Eronen på polisen.

Linnéa Kalnins

Trio häktades efter fynd av narkotika

UPPSALA
Tre män häktades på tisdagen sedan polisen hittat ett större parti narkotika utanför Uppsala.

Männen färdades i en bil som stoppades av polisen på länsväg 282, Almungevägen, natten till i lördags. I anslutning till bilen hittades ett parti narkotika som misstänks ha koppling till männen i bilen.

Alla tre häktades på tisdagen, misstänkta för grovt narkotikabrott. Männen, som är i 20-35-årsåldern, kommer från Jämtland, Södermanland respektive Stockholm.

Elsparckyclist krockade med bil

TIERP
Strax innan klockan 8 på onsdagsmorgonen kallades polis och ambulans till Dannemoravägen i Örbyhus, där en elsparkcykel krockat med en bil.

– Personen på elsparkcykeln, en man i 35-årsåldern, är för till sjukhus med ambulans, säger Jonas Eronen, presstalesperson på polisen.

Vad som orsakat olyckan är just nu oklart.

– Det kommer att upprättas någon form av anmälan för att utreda om någon gjort något fel, men rubriceringen är än så länge oklar.

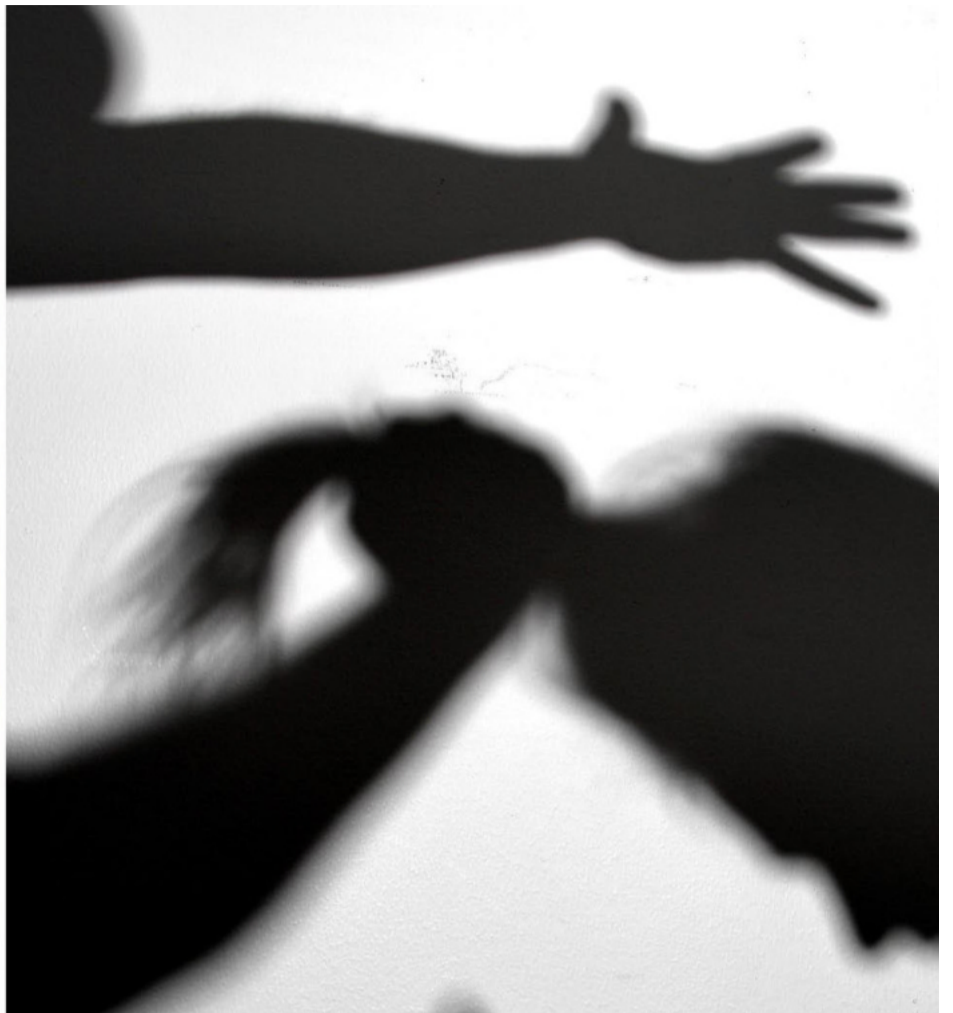
Nyhetschefer:
Johanna Åberg Lundén
David Qviström
David Rydell
Kontakt:
018-478 15 70
72018@unt.se

Tipsa UNT!
Sms och mms: 72018
E-post: 72018@unt.se

Marcus Lauri är forskare i socialt arbete på Mitthögskolan och har studerat det han kallar "marknadiseringen" av skyddade boenden. FOTO: PER MELANDER/UNT ARKIV

Forskaren: Så tjänar bolagen pengar på våldsutsatta personer

UPPSALA

Det går att tjäna pengar på att skydda våldsutsatta. Därför växer antalet privata bolag som erbjuder skyddade boenden. Men risken finns att de sätter vinsten framför de utsatta som ska skyddas, säger forskaren Marcus Lauri.

UNT granskar

Tidigare har det varit de ideella kvinnojourerna som främst erbjudit våldsutsatta hjälp. Nu riskerar de att hamna i kläm när privata bolag är på väg att bli den största aktören i branschen. Det menar Marcus Lauri, forskare i socialt arbete på Mitthögskolan, som i sin forskning intervjuat just privata aktörer.

En sammanställning som Socialstyrelsen gjorde 2020 visar att en tredjedel av alla skyddade boenden drevs av ett privat bolag och att de står för närmare hälften av alla platser.

Det som driver utvecklingen är het enkelt att det finns pengar, säger Marcus Lauri.

– Syftet med ett aktiebolag

är att det ska gå med vinst. Det finns förstås en risk att det leder till att det finns aktörer som inte främst gör det här för de utsatta människornas skull, utan för att tjäna pengar, säger han.

UNT har rapporterat om att ideella föreningen Tjejs rätt i samhället, Tris, låtit sitt skyddade boende Madickengården övergå till ett aktiebolag som företrädarna för Tris driver. Bolaget har gjort en vinst på nära 60 miljoner kronor på ett år, en vinstmarginal på över 60 procent. Grundarna av Tris, tillika ägarna av bolagen, har också blivit miljonärer på aktieutdelning.

Marcus Lauri känner inte till Tris eller Madickengår-

den. Han har heller inte sett några vinster som ens ligger i närheten av Madickengårdens.

– En del bolag jag har kollat på ligger på miljonvinster, säger han.

Det han kallar "marknadiseringen" har vridit perspektivet, från den utsatta till dem inom socialtjänsten som placerar. Där försöker de privata bolagen sälja in sig genom att säga att de tar ett helhetsansvar. På Madickengårdens hemsida beskrivs verksamheten just så.

– Socialtjänsten blir överköld med reklam från de här bolagen. Det blir lockande när bolagen marknadsför sig genom att säga att "Vi löser allt". Bolagen ser socialtjänsten som sin uppdragsgivare, förklarar Marcus Lauri.

De privata bolagen har bidragit till ökat fokus på säkerhetsfrågorna, menar han och ser att går hand i hand med att fler kommuner upphandlar skyddade boenden. Vilken säkerhetsnivå man har är en mätbar parameter som lätt kan bockas för i ett upphandlingsunderlag.

Fokuset på säkerhet kan

också förstärkas om det kommer ett beslut om tillståndsplikt för skyddade boenden. Ett förslag finns på politikerens bord. Men precis som Roks ordförande Jenny Westerstrand sagt i UNT, pekar Marcus Lauri på att det finns de som menar att det här handlar om en falsk säkerhet.

– Det handlar inte om att ha ett fort som kvinnorna ska bo i. Så sade en kvinnojour till mig. Kvinnorna sitter inte inne hela dagarna. Men nu talas om skottsäkra glas och övervakning så att vissa uppfattar det som ett närmast löjligt fokus på säkerhet.

För de ideella kvinnojourerna har det blivit tuffare tider. De har traditionellt sett

varit en kritisk röst som markerat sitt oberoende mot kommunerna, till värn för dem som ska skyddas. De brukar också hävda sin specifika kunskap om hur våldet fungerar och hur uppbrott går till. Men det är inte något som skrivs in i kraven i en upphandling.

– Risken är förstås att de privata tränger undan de ideella kvinnojourerna genom att de har större ekonomiska muskler, kan lägga pengar på marknadsföring och också har en strävan att få så många placeringar som möjligt, säger Marcus Lauri.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Fakta

● Genom att undersöka hur 20 privata aktörer som driver skyddat boende berättar om sig själva har Marcus Lauri och hans kollegor på Mitthögskolan kunnat utvärdera vilka ideal de ger uttryck för och hur dessa kan komma att påverka "framtidens jourlandskap".

● Förutom att de privata aktörernas huvudsyfte med att erbjuda skyddat boende handlar om att tjäna pengar så finns det enligt forskarna fler skillnader jämfört med kvinnojourerna. En sådan är att de allra flesta privata boendena har män i personalen.

Följ UNT i sociala medier:

Facebook:
facebook.com/
/untnyheter

Twitter:
@untse

Instagram:
@unt.se

Snapchat:
untkoll

I april 2020 signerade Mohamad Hassan (L), Eva Christiernin (S), och Talin Davidian, grundare och ordförande i Tris, överenskommelsen om ett partnerskap värt flera miljoner kronor om året

Så mycket har kommuner

UPPSALA

Uppsala kommun har betalat fakturor till Tris och Madickengården för över 20 miljoner kronor sedan 2019. Nu ifrågasätts de nära banden av en tidigare socialtjänstanställd. ”Kopplingen till aktiebolaget är märklig”, säger källan.

UNT granskar

UNT har rapporterat om hur ideella föreningen Tris, Tjejers rätt i samhället, fört över sin akutverksamhet Madickengården till ett aktiebolag. Senaste räkenskapsåret var vinsten nära 60 miljoner kronor och grundarna, systerarna Talin Davidian och Mariet Ghadimi, har blivit miljonärer på aktieutdelningen.

Intäkterna kommer från kommuner, inte minst genom placeringar i skyddat boende i familjehem. Föreningen Tris har också fått flera olika statliga bidrag. Exempelvis fick Tris 3,3 miljoner kronor i bidrag för åren 2020 och 2021 i form av statsbidrag till kvinno- och tjejjourer.

Under 2020 fick Tris också 1,2 miljoner kronor i statligt

bidrag med anledning av covid-19.

UNT har begärt en sammanställning av hur mycket Uppsala kommun betalat till föreningen Tris sedan 2019, samt till aktiebolaget sedan de tog över Madickengården.

Till Tris har kommunen då betalat nästan 16 miljoner kronor. En stor del av beloppet är placeringar vid Madickengården, innan det gick över i aktiebolagets regi.

Till aktiebolaget har Uppsala kommun de senaste två åren betalat nästan 5 miljoner kronor.

Totalt alltså över 20 miljoner kronor. Uppsala kommun har upphandlat en rad aktörer som de kan köpa placeringar vid skyddade boenden av. Madickengården är en av

dem. Kommunen driver också själva ett eget skyddat boende, Tildagården, som dock just för tillfället är stängt.

Andreas Lindman är chef både för Tildagården och en avdelning på kommunen som beslutar om placeringar. Han vet väl att kostnaderna är höga. Den dygntaxa Madickengården anger i upphandlingsunderlaget är 3 200 kronor. På kommunens boende har den legat runt 3 000 kronor.

– Det är vad det kostar med den personal och säkerhet som krävs. Och vi går inte med någon vinst, säger Andreas Lindman.

Vinsten i bolaget bakom Madickengården tycker han låter väldigt stor i relation till hur mycket det kostar att driva en sådan här verksamhet.

”Nästan alltid tyckte Tris att det handlade om hedersproblematik och att det behövdes en placering. Och så sa de att de själva hade plats på något av sina hem.

– Utifrån de summor ni nämner är jag väldigt överraskad. Men mitt fokus är kvaliteten på hjälpen de placerade får. Där har vi aldrig haft några tveksamheter när det gäller Madickengården, säger Andreas Lindman.

Men det är inte bara för placeringar som kommunen betalat. Uppsala kommun har också betalat omkring 2,8 miljoner kronor om året till Tris enligt ett fyraårigt avtal om partnerskap.

Det innebär att Tris ska göra olika insatser för att fö-

rebygga hedersförtryck och stödja dem i ofrihet. Exempel är läxläsning, idrottsaktiviteter, sommarlovsaktiviteter, och insatser för att öka kompetensen inom kommunen.

I avtalet står att ”överenskommelsen vilar på en varsam och respektfull hantering av de offentliga medel som möjliggör verksamheten”. Där poängteras också att Tris till stor del bygger på ideella insatser, som värderas till omkring en miljon kronor.

i fyra år.

FOTO: PRIVAT/ARKIV

Nexus (latin: hopfogning, förbindelse) betyder förbindelse, samband, sammanhang.

Andreas Lindman, chef för Nexus och kommunala skyddade boendet Tildagården, är förvånad över vinstmarginalen i Madickengården, sett till kostnaderna för att driva sådan verksamhet.

FOTO: NIKLAS SKERI

Enligt ideella Tris är aktiebolaget bakom Madickengården en helt separat verksamhet, och UNT måste mejla dem var för sig för att få svar. Men företrädarna är desamma, och här och där lyser banden igenom.

FOTO: ANNA BREDBERG

Tjejers rätt i samhället, Tris, arbetar förebyggande mot hedersförtryck. I dag drivs den akuta verksamheten i ett aktiebolag, av samma företrädare.

FOTO: UNT ARKIV

Talin Davidian, ordförande för Tris, har meddelat kommunen att man inte har behov av det årliga miljonstödet från kommunen. Bilden är från ett tidigare reportage om en flicka fast i hedersförtryck.

FOTO: STAFFAN CLAESSON/ARKIV

Tris säger upp miljonavtalet med kommunen i förtid

UPPSALA
Ideella föreningen Tris avslutar i förtid samarbetet med Uppsala kommun, som ger föreningen nästan 3 miljoner kronor om året. Förklaringen? De har inte längre behov av det ekonomiska stödet.

Sedan 2016 har Uppsala kommun och Tjejers rätt i samhället, Tris, haft avtal om så kallat partnerskap. Där lovar Tris att genomföra en rad insatser förebyggande mot hedersförtryck som läsläsning, idrotts- och lovaktiviteter, och utbildning av kommunens personal, bland annat idrottslärare.

För det betalar Uppsala kommun knappt 3 miljoner kronor årligen. Det fyraåriga avtalet skulle nu ha varit inne på sitt sista år. Men i december meddelade Tris ordförande Talin Davidian att föreningen beslutat att säga upp partnerskapet i förtid, från första januari 2023.

I ett mejl till kommunen skriver hon att Tris "självljakt kommer att fullfölja alla inplanerade aktiviteter i enlighet med överenskommelsen", men att föreningen inte längre är "i behov av det ekonomiska stödet".

Talin Davidian skriver också att Tris i dag står "stabil på egna ben och har möjlighet att bedriva verksamheten med egna ekonomiska medel, vilket ger rätt förutsättningar för att säga upp stödet från Uppsala kommun."

Ekonomi i en ideell förening som Tris är inte lätt att få insyn i. Till skillnad från ett aktiebolag är inte årsredovisningen en öppen handling. UNT har dock läst årsredovisningen från 2018, där det framgår att Tris det året gjorde ett överskott på över sex miljoner kronor och att det egna kapitalet uppgick till drygt 33 miljoner kronor.

UNT har frågat Tris hur de ekonomiska förutsättningarna ändrats nu, så att de känner att de kan säga upp avtalet. I ett anonymiserat mejl har signaturen "Maria" svarat att coronaepidemin gjorde framtiden för föreningen "ytterst osäker", men att det nu finns avtal som ger stabilitet. "Maria" skriver också att Tris har fattat ett "principiellt beslut om att inte ta emot, eller vara beroende av, bidrag och gåvor. Detta för att bibehålla Tris fullständiga och oberoende."

UNT har berättat om kritik från en tidigare anställd inom socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet som menade att avtalet gynnat aktiebolaget kopplat till Tris. Enligt Ola Jeremiasen, stabschef inom socialförvaltningen finns en ordning för allt ska gå rätt till.

– I de fall vi ska placera via en extern leverantör finns det särskild personal som säkerställer att barnens behov tillgodoses och att vi följer lagstiftningen, säger han.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

betalat till Tris

UNT har talat med en tidigare anställd inom socialtjänsten i Uppsala som arbetat med ärenden kopplade till Tris. Avtalet har gynnat Tris och Madickengården affärsmässigt, menar källan.

På grund av avtalet var budet från cheferna att ringa Tris för konsultation när ett ärende dök upp, en tjänst som även andra aktörer i branschen erbjuder, berättar källan:

– Nästan alltid tyckte Tris att det handlade om hedersproblematik och att det behövdes en placering. Och så sa de att de själva hade plats på något av sina hem, säger källan.

På så sätt blev partnerskapsavtalet om helt andra insatser även en väg till intäkter i form av placeringar

för Tris, menar den tidigare kommunanställda.

– Det finns säkert andra uppfattningar än min, men jag vet flera som reagerade som jag, att kopplingen mellan partnerskapet och aktiebolaget var märklig. Men när det fördes fram till chefer tog det liksom stopp, säger källan.

Sedan första januari 2023 gäller inte partnerskapsavtalet längre, sedan det sagts upp av Tris ett år i förtid. Tris har dock försäkrat att alla åtaganden ändå ska genomföras som planerat.

UNT har kontrollerat hur mycket några andra kommuner har betalat till aktiebolaget bakom Madickengården. En av dem är Skärholm som sedan 2020 betalt över 11 miljoner kronor. Av

det har Skärholmens stadsdelsnämnd stått för 6,8 miljoner. Samtidigt har det ekonomiska läget där varit tufft. Vare sig ansvarig politiker eller tjänsteman vill kommentera.

– När ett beslut ska verkställas görs det hos den leverantör som bäst svarar upp mot behovet. Jag kan inte uttala mig om eventuella vinst-

marginaler eller aktieutdelningar hos enskilda, säger Anna Toll, avdelningschef för socialtjänsten i Skärholmen.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Kommunal granskning

- Aktiebolaget bakom Madickengården är en av fem leverantörer av skyddat boende som Uppsala kommun valt ut för en särskild uppföljning under 2022. Uppföljningen har ett särskilt fokus på bemanning och byggde på ekonomisk kontroll, samt tal med leverantörerna och

- socialsekreterares uppfattning om leverantörerna.
- Socialnämnden kommer att behandla uppföljningen under våren 2023. Men i uppföljningen framkommer enligt Uppsala kommun inget som föranleder ytterligare åtgärder mot aktiebolaget.

Adam El Chaabi har haft uppdrag som familjehem åt Tris och Madickengården och hävdar att han blivit lurad på ersättning. "Jag ska ha tillbaka mina pengar", säger han. Till Adam har Tris bestridit kraven, men de vill inte svara på UNT:s frågor om fallet.

FOTO: ANNA BREDBERG

"Jag litade på dem, men det var ett stort misstag"

UPPSALA

UNT kan nu avslöja nya uppgifter om ideella föreningen Tris. "De har blåst mig", säger Adam El Chaabi, som kräver betalning i efterhand för insatser som familjehem. I ett annat fall behöll Tris som konsulter över 80 procent av den dryga miljon kommunen betalat för en familjehemsplacering.

UNT granskar

96 miljoner kronor i omsättning och en vinstmarginal på över 60 procent. Så ser resultatet ut i aktiebolaget bakom Madickengården, som ger skydd undan hedersförtryck. UNT har nyligen rapporterat om hur Madickengården förts över från ideella föreningen Tris, Tjevers

rätt i samhället, till aktiebolaget och hur Tris grundare, systrarna Talin Davidian och Mariet Ghadimi, blivit miljonärer på aktieutdelningen i bolaget.

En del av Madickengården är att erbjuda konsulentstödda familjehem. Idén är att hitta familjehem åt kommuner och samtidigt vara ett stöd åt

familjehemmet. Kommunen betalar till Madickengården, som i sin tur betalar arvode och ersättning för omkostnader till familjehemmet. Mellanskillnaden behåller Madickengården.

Frågan är hur stor den är. UNT har talat med två familjehem som vet något om det. Adam El Chaabi från Uppsala var familjehem först åt Tris och senare åt aktiebolaget. Han har i dag anlitat advokater för att få ersättning som han menar att Tris ljugit om och behållit. Det är inte Adam som tar kontakt, utan UNT som hittar honom via en anmälan han gjort till Inspektionen för vård och omsorg, Ivo. Anmälan har dock inte lett till utredning, då Ivo inte utreder den här typen av ärenden.

Allt började när en liten kommun i västra Sverige be-

hövde placera en mamma och ett barn. Tris fick uppdraget och vände sig i sin tur till Adam.

- Talin Davidian på Tris sa till mig att kommunen bara beslutat om ersättning för pojken. Men Tris ville inte sära på dem och frågade om jag kunde ta dem ändå. Jag sa ja. Men de ljög, säger Adam.

Tris hade nämligen fått betalt även för mamman, 1 500 kronor per dygn, från kommunen. Det här avslöjades när Adam kontaktade kommunen för att be om stöd för att köpa henne en ny telefon. Han vände sig till kommunen eftersom han inte fick ersättning för mamman.

Hans fråga väckte förvåning - kommunen hade ju betalat för mamman i tio månader, från dag ett, förklara- de enhetschefen.

- Då förstod jag att Tris blåst mig. Jag litade på dem, men det var ett stort misstag, säger Adam El Chaabi.

Han tog upp det med Tris och ett nytt avtal skrevs om ersättning framåt. Men med juridisk hjälp har han krävt samma ersättning från placeringens början, det vill säga 257 000 kronor till.

Via sina advokater har Tris bestridit kravet. De har betalat vad de ska och dessutom var arvodet ovanligt stort, skriver de till Adam.

- De har påpekat för mig att jag var deras bäst betalda hem. Så kan det ju vara, men jag vill ha det jag har rätt till, säger han.

I ett annat fall berättar ett familjehem som anlits av Tris att de haft två barn och en mamma placerade under åtta månader. Enligt ut-

dragen från banken var arvodet från Tris för uppdraget ungefär 20 000 i månaden, inklusive omkostnadsersättning, vilket är lägre än den nivå som Sveriges kommuner och regioner, SKR, rekommenderar.

- 10 000 kronor i månaden per barn är någon slags smärtgräns, säger familjehemsmamman som vill vara anonym.

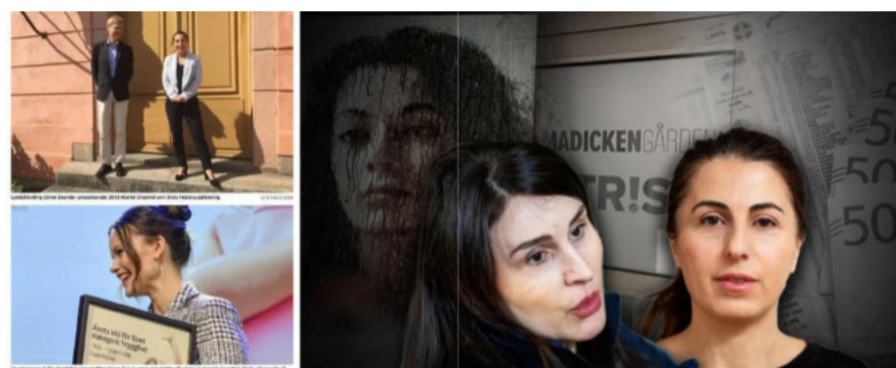
När UNT kontrollerar med värmländska Eda kommun som placerat mamman och barnen visar det sig att den betalat 5 500 kronor per dygn till Tris, 2 500 kronor för en förälder och 1 500 kronor per barn.

Med täckning för exempelvis vissa skattekostnader ser Tris ut att ha kunnat inkasera uppåt en miljon kronor av kommunen för hela place-

Mariet Ghadimi fick 2018 utmärkelsen Årets hedersuppläning av landshövding Göran Enander, för sina insatser som verksamhetschef och kassör i föreningen Tjejer's rätt i samhället, Tris, och arbetet för hedersutsatta.

FOTO: NIKLAS SKERI

Så blev ideella Tris en miljonmaskin

UPPSALA En vinst med 60 miljoner på ett år. Drygt 5 miljoner i personlig aktieutdelning och 40 miljoner till egna beklag. Att skryta över och kalla från hedersutryck har blivit en lönsam affär för föreningarna i samhället, Tris.

... (The rest of the article text is too small to transcribe accurately, but it discusses the financial success of Tris and the challenges of being an idealist in a capitalist system.)

EN AV UNT:S TIDIGARE ARTIKLAR OM TRIS FRÅN DEN 7 FEBRUARI.

ringen, efter att arvodet till familjehemmet var betalt. Det innebär att nära 80 procent av kommunens pengar landade hos Tris.

När familjehemsmamman genom UNT:s artiklar blev varse Madickengårdens vinster i dag reagerade hon med bestörtning och kontaktade tidningen.

– Det här är bedrövligt. Ingen kan tycka att det här är okej, säger hon.

Hon ifrågasätter också kommunernas kontroll.

– Alla kommuner måste ju vara förtvivlade och undra vad som görs med deras pengar, säger hon.

Både hon och Adam El Chaabi har dessutom många invändningar mot Tris hantering av familjerna som har haft boende hos sig.

Adams berättelse är lång och detaljerad. Han säger sig vid flera tillfällen ha blivit vittne till hur mamman blivit illa behandlad. Vid ett tillfälle ska en psykolog inom Region Uppsala ha tagit initiativ till en form av orosanmälan runt Tris, efter att mamman berättat att hon instruerats av Tris att uppgä till hon inte kunde ta hand om sitt barn.

– Jag kan bara tolka det här

som att Tris ville behålla placeringen längre, säger Adam, som uppger att han blev kontaktad i utredningen efter besöket.

Uppgiften om psykologens utredningsinitiativ har bekräftats för UNT även från en annan källa.

Adam El Chaabi har arbetat med ungdoms- och familjeår i många år och han är sedan länge bekant med Tris grundare Talin Davidian och Mariet Ghadimi, samt med Tris jurist som även är Talin Davidians sambo.

Nu välkomnar han en granskning.

– Det här är smutsaffärer. Kommunerna borde avbryta sina placeringar genast, men de är så svaga inför Tris, säger han.

Via sina advokater riktar Tris å sin sida kritik i en rad punkter mot hur Adam utförde sitt uppdrag. Kritiken står dock i kontrast mot ett intyg från enhetschefen på den placerande kommunen som hyllar Adams samarbetsförmåga och insatser för familjen.

Med familjen har han stadig kontakt och han säger att de mår bra.

UNT har upprepade gånger bett att få träffa och inter-

vjuva Tris och Madickengårdens företrädare, Talin Davidian och Mariet Ghadimi. Men de har avböjt med hänvisning till att de har skyddade personuppgifter och är utsatta för hot.

De har också valt att inte svara på de många nya frågor som UNT på deras uppmaning mejlat.

”Vi tackar nej till vidare medverkan.”, skriver signaturen ”Alice”, utan titel, i ett kort svar från Madickengården och hänvisar till tidigare svar.

UNT har också bett att få träffa och intervjuva ”Alice” samt ”Maria” som svarat för föreningen Tris. Om det inte skulle vara möjligt har vi bett att få veta varför. Frågorna har inte besvarats.

När mamman och sonen

plötsligt flyttades till ett nytt hem, bad Adam Tris om ett intyg om sin tid som uppdragstagare, med uppgift om lön. Intyget har blivit hans trumfkort, säger han. För där skriver Tris jurist att Adam fått hela summan han skulle haft, sedan dag ett. Men lönebeskeden visar alltså något annat, hävdar han.

– Jag ska ha tillbaka mina pengar, så är det bara, säger han.

LÄS MER: Nu öppnar UNT granskningens första delar för fri läsning. Du hittar alla delarna på unt.se.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Detta har hänt

- UNT har i en rad artiklar rapporterat om ideella föreningen Tris, Tjejer's rätt i samhället, och hur verksamhet förts över till ett aktiebolag. Tris grundare har blivit miljonärer på utdelningen i bolaget.
- I det avtal som Tris har haft med Uppsala kommun,

vårt flera miljoner kronor, har de ideella krafterna i Tris värderats till 1 miljon kronor om året.

- I avtalet står att överenskommelsen vilar på en ”varsam och respektfull hantering av de offentliga medel som möjliggör verksamheten.”

Krönika

Varför ska UNT granska Tjejer's rätt i samhället? Är inte Tris en god kraft, som har en viktig roll och bidrar med gott?

Därför är det viktigt att granska även ”goda krafter”

UNT har skrivit mycket om den ideella föreningen Tris arbete genom åren. Många har vittnat om betydelsefulla insatser och vi har rapporterat om priser som vunnits. Jag upplever att de flesta är eniga om att Tris har gjort en betydande skillnad för personer som utsatts för hot, våld eller olika typer av hedersförtryck.

Samtidigt finns en annan bild sedan ett par år tillbaka. Ett antal av dem som UNT pratat med i granskningen vittnar om orättvisor, hårda tongångar och brister i verksamheten, kopplat till föreningen Tris och de vinstdrivande aktiebolagen bakom Madickengården.

Dessutom upptäckte vi att det var väldigt tyst kring de stora vinsterna i Madickengården, dit delar av verksamheten förts över. Volontärer, politiker och kommunala tjänstemän saknade kunskap om hur verksamheten var upplagd och vilka pengar som flödade genom rörelsen.

Vår granskning har försvårats av att grundarna av Tris, som också tagit ut stora vinster ur Madickengården, valt att inte ställa upp på intervjuer med tidningen. I stället har vi fått svar via e-post, undertecknade med förnamn eller möjligen pseudonymer på personer vi inte vet vilka de är. Till sist har de meddelat att de inte längre kommer att svara på våra frågor.

Den anledning som angetts är den omfattande hotbild som ska finnas mot företrädarna, mot verksamheten och de som lever i de skyddade boendena. Samtidigt skriver företrädarna Mariet Ghadimi och Talin Davidian i eget namn på Tris hemsida, i stället för att bemöta frågorna i UNT.

I sammanhanget är det värt att lyfta fram att UNT är vana att intervjua personer som har skyddade personuppgifter och befinner sig i utsatthet. För oss är det självklart att inte avslöja något som röjer var de skyddade boendena finns eller utsätter drabbade av hedersförtryck för ökad osäkerhet. Däremot är det relevant att ställa frågor till personer som själva tagit en plats i offentligheten, som företrädare företag och tjänar stora pengar på en skattefinansierad verksamhet.

UNT har ingen agenda att ta ställning för eller emot de vi granskar. Däremot har vi som nyhetstidning uppdraget att rapportera, ställa frågor och lyfta fram de frågetecken och brister som finns.

Detta är extra viktigt när det gäller en organisation som lever av skattepengar och jobbar med människor som befinner sig i ett mycket utsatt läge.

Kalle Sandhammar
kalle.sandhammar@unt.se

Nyhetschefer:
Johanna Åberg Lundén
David Qviström
David Rydell
Kontakt:
018-478 15 70
72018@unt.se

Tipsa UNT!
Sms och mms: 72018
E-post: 72018@unt.se

Eda kommun i västra Värmland, med 8 500 invånare, har på några år betalat nära 9 miljoner kronor till Tris och Madickengården för placeringar. UNT:s granskning har rest frågor om vad kommunen betalat för, säger en socialchef. FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ/TT

Socialtjänstchef om Tris: "Vi har inte haft koll"

UPPSALA

"Vi har inte haft koll", säger en socialchef efter att räknat ihop hur mycket kommunen betalat till Tris och Madickengården. Nu ska landets kommuner samarbeta för mer valuta för pengarna när de köper familjehemsvård.

UNT granskar

Alla kommuner måste ju vara förtvivalade och undra vad som görs med deras pengar.

Så lät det nyligen i UNT när ett familjehem kommenterade de dygnstaxor som föreningen Tris, Tjejejs rätt i samhället, fakturerat kommuner. I hennes fall betalade värmändska Eda kommun 5 500 kronor för en mamma med två barn till Tris - per dygn. Tris i sin tur betalade omkring 20 000 kronor i arvode till familjehemmet - per månad, alltså omkring 700 kronor om dagen.

Systemet kallas konsulentstött familjehemsvård. Konsulenten, i det här fallet Tris, tar fram familjehem åt kommuner och fungerar som råd och stöd för familjehemmet.

Eda kommun med drygt 8 500 invånare, har totalt betalat nästan 9 miljoner kronor till Tris och Madickengården, sedan 2018. Socialtjänstchefen Anders Boström låter närmast uppgiven.

- Vi har väl inte haft koll helt enkelt. Vi kan ju konstatera att det är en jättediskrepans mellan vad vi betalat och vad familjehemmet fått.

I Madickengården som i dag drivs av aktiebolag med samma företrädare som i Tris, har sex av tio omsatta kronor blivit vinst. Vinstmarginalen och familjehemmets uppgifter om arvodet ställer frågor om vad kommunen betalat för, säger Anders Boström:

- Det är bra att det kommer fram, säger han.

I vinter har Sveriges kommuner och regioner, SKR, gått ut med ett erbjudande till landets kommuner som rör konsulentstött familjehemsvård. Tanken är att hjälpa åt för att påverka och ha kontroll. Två förväntade effekter är:

- ökad transparens kring kostnader för arvode- och omkostnadsersättningar
- bättre förutsättningar vid upphandling och uppföljning

- Jag ska svara ja på att gå med i nätverket, det kan jag ju snabbt konstatera efter det som framkommit i er granskning, säger Anders Boström.

I ett annat fall med en kommun som anlitat Tris och Madickengården för stora summor har kommunen redan minskat kostnaderna för familjehem.

- För bara tre år sedan hade vi 15 sådana här förstärkta familjehem. I dag har vi ett. Men det är en stiftelse som tar en bråkdel av det Tris tagit ut i dygnstaxa, säger en socialtjänstchef i kommunen.

I kontakterna med Tris reagerade hon starkt på deras bemötande:

- Det var inte samverkan. De dikterade villkoren och man fick inte ifrågasätta. Ställde jag frågor blev de provocerade och kunde säga att jag inte kunde någonting om hedersfrågor, säger socialchefen.

Uppsala kommun har betalat nästan 1,7 miljoner kronor till Madickengården för konsulentstött familjehemsvård under 2022. Kommunen jobbar hårt med att rekrytera egna familjehem, men i dag är det brist. Som ett komplement har kommunen upphandlat aktörer som säljer konsulentstött familjehemsvård, som Madickengården.

Ola Jeremiasen, stabschef, och Katja Friberg, avdelningschef, på socialförvaltningen, Uppsala kommun, säger att kommunen kan göra mer för bättre uppföljning och kontroll.

FOTO: NIKLAS SKERI

Utvärderingar görs löpande och som särskilda insatser, berättar Ola Jeremiasen, stabschef på Uppsala kommuns socialförvaltning:

- I år ska vi särskilt följa upp konsulentstött familjehemsvård. Vi har många leverantörer och köper mycket insatser. Vi måste säkerställa så långt som möjligt att det är god kvalitet och att barnen får vad de behöver.

Känner du att ni vet vad ni får för pengarna?

- Vi vet att vi ibland betalar överpriser på grund av att vi har svårt att rekrytera. Vi behöver fortsätta utveckla och förbättra kontrollen.

Ola Jeremiasen har tagit del av SKR:s utskick.

- Det visar ju på ett behov som finns.

Niklas Skeri

Niklas.Skeri@unt.se

Madickengården

- 2014 startade ideella föreningen Tjejejs rätt i samhället sin akutverksamhet Madickengården med skyddat bonde. Starten skedde med stöd av statsbidrag. Några år senare fick Tris tillstånd att bedriva så kallad konsulentstött familjehemsvård.
- 2020 övergick Madickengården, med skyddat boende och familjehemsvård, från föreningen Tris till ett aktiebolag. Företrädarna är de samma i bolaget som grundat och lett föreningen Tris. I fjol kunde de kvittera ut miljoner i aktieutdelning från Madickengården.

Följ UNT i sociala medier:

Facebook:
facebook.com/
/untnyheter

Twitter:
@untse

Instagram:
@unt.se

Snapchat:
untkoll

"Jag vill inte snacka skit om Tris, men det här var inte rätt. Det handlar om så mycket kommunala pengar som de försöker utnyttja", säger "Sara", som hade stöd av Tris när hon behövde ta sig ur en relation.

Placerade Sara: "Jag känner mig utnyttjad"

UPPSALA

"Jaha, det var inte mig de brydde sig om. Det var pengarna." Så reagerade Sara, en av de kvinnor föreningen Tris stöttat, när hon läste UNT:s artiklar om föreningen. "Jag känner mig utnyttjad", säger hon.

UNT granskar

För Sara, som egentligen heter något annat, innebar UNT:s granskning av ideella föreningen Tris skyddade boende Madickengården, att historien kom ikapp. I dag har Madickengården förts över till ett aktiebolag som gett Tris grundare miljoner i aktieutdelning, och där sex omsatta kronor av tio blivit vinst.

- Hjärtat började att dunka när jag läste. "Vad är det här?", tänkte jag. Hur många sitter någonstans och känner som jag gjort, att något inte stämmer?

Sara lever ett etablerat och aktivt liv i Uppsala med städtigt jobb och stort nätverk. Men i perioder har det varit tufft. När hon behövde stöd för att komma ur en hotfull relation vände hon sig till

föreningen Tris och grundaren Talin Davidian som hon kände från ett tidigare ärendet.

Stödet från Tris och Talin Davidian blev rejält och gjorde skillnad.

- Talin är väldigt snabb och har förmågan att dra i rätt trådar. Hon var med mig hos socialtjänsten. Jag kände att det här blir bra, berättar Sara.

Så småningom dök ett erbjudande upp, en flytt för Sara och hennes barn till en annan stad, till en lägenhet med larm och övervakningskameror. Vad det skulle ha kostat vet hon inte men hon förstod att det handlade om "ofantliga summor", säger hon i dag. Kommunen skulle ha betalat för insatsen, som var kraftfull och skulle skydda men därmed också be-

FOTO: ANNA BREDBERG

"Hur många sitter någonstans och känner som jag gjort, att något inte stämmer", säger Sara om känslan när hon läst om vinsten i Madickengården.

FOTO: ANNA BREDBERG

UNT har i en serie artiklar berättat om utvecklingen för ideella föreningen Tris och akutverksamheten Madickengården som Tris byggt upp, men som i dag drivs i aktiebolag.

FOTO: TT / MONTAGE: MAJA OLOFSSON

UNT 21 mars.

gränsa Sara och familjens liv. Hon blev tveksam.

– Jag kände att socialtjänsten också verkade backa lite, och jag ville inte. Jag hade ju jobb och skola åt mitt barn. Insatsen var inte vad jag behövde, säger Sara.

Men det tyckte Tris. Enligt Sara utsattes hon för ihärdiga påtryckningar över tid till att säga ja.

– De sa till mig att "det här måste vi göra" och "du måste säga ja". Men jag kände hela tiden att något inte stämde. Jag kände att de inte brydde sig om mig, utan bara om "paketet" jag skulle få, säger Sara.

Hon stod på sig och sade att hon inte klarade att flytta och bo övervakad och inlåst med sitt barn. Till sist sades det som fick Sara att dra sig ur.

– "Men tacka ja ändå. Nå-

gon annan kan ju bo där", sade de. Kommunen skulle alltså betala, utan att jag bodde där. Jag vill inte snacka skit om Tris, men det här var inte rätt. Det handlar om så mycket kommunala pengar som de försöker utnyttja. "Tacka bara ja, det finns så många kvinnor i din situation", fortsatte de. Jag fick så dåligt samvete, säger hon.

Till sist löste hon sin situation för egen maskin. Men påtryckningarna fortsatte, berättar hon.

– De kunde sätta upp kameror och larm och jag skulle kunna få hjälp med hyran. Men jag kände bara att jag kommer att bli återbetalningsskyldig på något sätt.

För Sara har det varit smärtsamt att få sin bild av ideella föreningen Tris och dess företrädare förändrad.

– Från början var jag så imponerad: Wow, vilka eldsjälar som arbetar ideellt året runt, dygnet runt, tänkte jag. Men nu vet jag hur det går till och vad de vinner på det. Det är skrämmande och ledsamt. I dag känner jag mig faktiskt utnyttjad. Jaha, det var inte mig de brydde sig om, det var pengarna, säger Sara.

Tris och Madickengårdens

företrädare Talin Davidian och Mariet Ghadimi har avböjt en intervju.

Madickengården har också meddelat via mejl att bolaget "tackar nej till vidare medverkan" och har inte svarat på de frågor UNT ställt via mejl, bland annat om Saras fall.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Flerfaldigt prisbelönt

- 2002 Tjejers rätt i samhället, Tris, grundas av Mariet Ghadimi och Talin Davidian.
- 2013 Får försäkringsbolaget If:s Eldsjälspris.
- 2015 Aktiebolaget som senare tar över Madickengården bildas.
- 2017 Mariet Ghadimi får Raoul Wallenbergpriset av skolminister Anna Ekström.

- 2018 Mariet Ghadimi blir årets Hedersupplanning.
- 2019 Ett fastighetsbolag grundas. Tris äger då aktierna.
- 2020 Tris får integrationspris av Centerpartiet.
- 2022 Bolaget som tagit över Madickengården från Tris gör nästan 60 miljoner i vinst.

Äldre man kysste barn på busshållplats – döms

UPPSALA
En man i 60-årsåldern döms för sexuellt ofredande efter att ha kysst och tagit på en flicka i nedre tonåren.

Mannen träffade flickan på en busshållplats i centrala Uppsala varpå de började prata. Han ska sedan ha börjat kyssa flickan, kramat henne, tagit på hennes lår och kommenterat hennes bröst.

Flickan vittnar om att hon innan händelsen talat om sin ålder för mannen och att hon försökt dra sig

undan när han gjort närmanden.

Mannen kan varken förneka eller erkänna handlingarna då han varit berusad vid tillfället och inte minns händelsen. Han förekommer flera gånger i brottsregistret och har tidigare dömts för bland annat ringa stöld. Mannen har även haft ett långvarigt och omfattande alkoholproblem.

Nu döms mannen till att betala 26 400 kronor i skadestånd till flickan.

Alexandra Persson
Alexandra.Persson@unt.se

"De traditionellt påsydda galonerna/revärerna är ett vedertaget arbetsverktyg och är ett stöd för kabinchefen att visa tydligt ledarskap ombord", skriver huvudskyddsombudet i anmälan.

FOTO: VIDAR RUUD/NTB/TT

Oro hos kabinkåren när SAS ändrar uniformerna

ARLANDA
Flygbolaget SAS borttagande av galoner på kabinpersonalens uniformer har resulterat i kritik. "Risk att uppfattas mindre auktoritärt", skriver ett huvudskyddsombud.

Uppfattas mindre auktoritära vid säkerhetsrelaterade situationer – det är en av riskerna till följd av att SAS nu ersätter de påsydda galonerna på kabinpersonalens uniformer med avtagbara så kallade "clips", det menar i alla fall ett hu-

vudskyddsombud som nu begär hjälp hos Arbetsmiljöverket.

Beslutet från flygbolaget menas ha skapat stor oro inom hela kabinkåren, enligt skyddsombudet. Anledningen varför galonerna kommer ersättas är enligt begäran till Arbetsmiljöverket på grund av besparingsskäl.

I ett svar till skyddsombudsgruppen anser SAS dock inte att beslutet riskerar "ohälsa eller olycksfall" i arbetet.

Oscar Söderman
Oscar.Soderman@unt.se

Knivrån i närbutik i Knivsta – en gripen

KNIVSTA
Butikspersonal i centrala Knivsta knivhotades och rånades vid 19-tiden igår. Gärningsmannen lyckades få med sig pengar från butiken och flydde från platsen. Polisen larmades och kunde snabbt gripa en misstänkt gärningsman.

– Ingen ska ha skadats fysiskt i samband med händelsen, säger polisens presstalesperson Pelle Vamstad.

På dörren till butiken står en skylt uppsatt där det står: "Stängt pga rån. Öppnar efter lunch".

Alexandra Persson

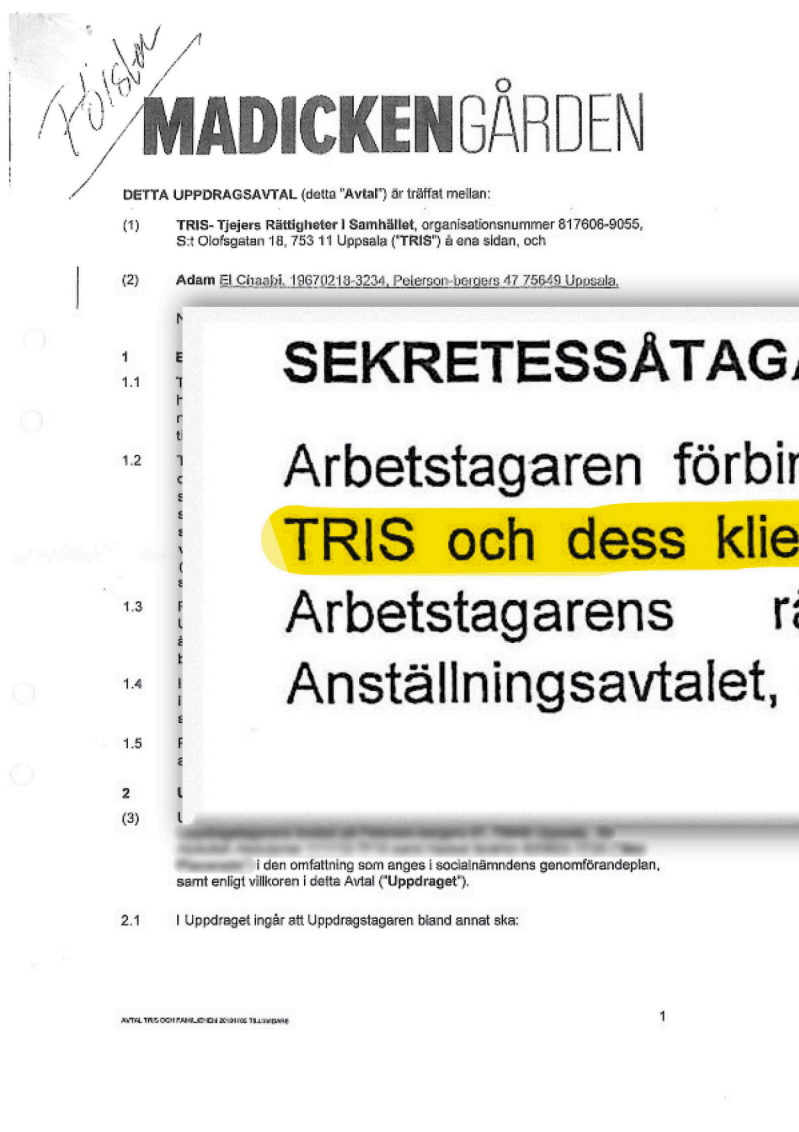
Stölder fortsätter på äldreboendet

KNIVSTA
Ännu en stöld av narkotikaklassad medicin från äldreboendet Estrids gård i Knivsta har polisanmälts.

Denna gång handlar det om 85 tabletter som försvunnit från ett läst läkemedelsförråd på äldreboendet. Stölden ska ha inträffat 27 eller 28 februari och polisanmälades några dagar senare. I nuläget finns ingen misstänkt.

UNT har tidigare berättat om flera liknande stölder de senaste månaderna där polisutredningarna lagts ned i brist på bevis.

John Hällström

Tris anställda och familjehem har fått skriva under långtgående sekretessavtal, kopplade till straffavgifter. "De har satt skräck i mig med avtalet", säger en tidigare anställd som inte vågat säga något

Tris personal har tystats av sekretesskontrakten

UPPSALA

Tjeiers rätt i samhället är en ideell förening "med högt i tak och stort utrymme för olika åsikter." Enligt ledningen. Nu kan UNT avslöja en helt annan bild. "De har satt skräck i mig", säger en tidigare anställd.

UNT granskar

- Jag är rädd. Jag har skrivit på de här pappren och om jag uttalar mig negativt om Tris så kan jag få betala vite,

kanske 50 000 i månaden.

Källan, som vi kan kalla "Lotta", ringer upp efter UNT:s publiceringar om ideella föreningen Tris, Tjeiers rätt i samhället, och vinster-

na i bolagen som föreningens grundare företräder.

I artiklarna har Tris själv beskrivit sig som en "ideell organisation med högt i tak och stort utrymme för olika åsikter." Den bilden har inte "Lotta" som är uppenbart skakad av att ha kontakt med media. Ändå berättar hon om det som hon tror är skälet till att ingen kritik inifrån Tris och Madickengården läckt ut - trots att det enligt henne och flera andra källor på insidan finns allvarliga missförhållanden i verksamheten.

- Som anställd skriver man på en tjock lunta papper som kräver total sekretess. Jag vill vara anonym - för jag har inga 50 000 kronor att betala vite med, säger "Lotta", som inte arbetar inom Tris eller Madickengården i dag.

Efter intervjun har UNT fått tillgång till anställningsavtal som bekräftar det hon berättar. Det är ett omfattande avtal med ett särskilt, flersidigt "sekretessåtagande", som sträcker sig långt utöver skyddet av klienterna i Madickengårdens skyddade

boenden eller familjehem.

Där står bland annat att "Arbetstagaren förbinder sig att iaktta fullständig tystnadsplikt angående alla TRIS och dess klienters angelägenheter". Den anställde får heller inte röja uppgifter som Tris "rimligen kan antas vilja hålla konfidentiellt". Som exempel nämns en lång rad saker, som "enskildas eller företags ekonomiska förhållanden och andra förhållanden, försäljningsmetoder, marknadsföringslösningar, klienters personliga förhållande, marknadsundersök-

ningar, affärsmetoder, pris-sättning, affärsrelationer, kundkontakter, personal och personallfrågor samt finansiella frågor."

Bryter man mot avtalet riskerar den anställde en straffavgift som kan vara flera gånger månadslönen - per månad som avtalsbrottet kan sägas pågå. Enligt en paragraf gäller avtalet även efter avslutad anställning.

Hela avtalet utstrålar "locket på", menar en expert. - Känslan är att det här är en verksamhet som vill skydd-

Bilden är tagen från ett UNT-reportage om en hedersutsatt kvinna som fått hjälp genom Tris. Nu väljer Tris att inte svara på UNT:s frågor med annat än att kraven på sekretess är höga eftersom man arbetar just mot hedersförtryck. FOTO: STAFFAN CLAESSON

Ansvarslinje angående alla om det inte krävs för arbetsuppgifter enligt denna fått kännedom

Adam El Chaabi har haft svårt att svara på frågor om sin tid inom Tris. Bilden är tagen från ett UNT-reportage om en hedersutsatt kvinna som fått hjälp genom Tris. Nu väljer Tris att inte svara på UNT:s frågor med annat än att kraven på sekretess är höga eftersom man arbetar just mot hedersförtryck. FOTO: STAFFAN CLAESSON

Mariet Ghadimi och Talin Davidian. Bilden är tagen från ett UNT-reportage om en hedersutsatt kvinna som fått hjälp genom Tris. Nu väljer Tris att inte svara på UNT:s frågor med annat än att kraven på sekretess är höga eftersom man arbetar just mot hedersförtryck. FOTO: STAFFAN CLAESSON

Så blev ideella Tris en miljonmaskin. Bilden är tagen från ett UNT-reportage om en hedersutsatt kvinna som fått hjälp genom Tris. Nu väljer Tris att inte svara på UNT:s frågor med annat än att kraven på sekretess är höga eftersom man arbetar just mot hedersförtryck. FOTO: STAFFAN CLAESSON

Kriminala
Varför ska UNT granska Tjeers rätt i sambandet? Är inte Tris en god kraft, som har en viktig roll och bidrar med gott?

Därför är det viktigt att granska även "goda krafter"

U NT har skrivit mycket om den ideella föreningen Tris och dess verksamhet. Men när det gäller att granska Tris, som är en viktig del av samhället, är det viktigt att även granska de "goda krafter" som finns inom organisationen. Detta är viktigt för att säkerställa att alla verksamheter fungerar som de ska och för att bygga upp ett förtroende för organisationen. Det är också viktigt att granska de personer som arbetar inom organisationen, eftersom de kan ha en stor påverkan på verksamheten. Detta är viktigt för att säkerställa att alla verksamheter fungerar som de ska och för att bygga upp ett förtroende för organisationen.

"Jag litade på dem, men det var ett stort misstag"

UPPSALA. UNT kan nu avslöja nya uppgifter om ideella föreningen Tris. "De har blåst mig", säger Adam El Chaabi, som kräver betalning i efterhand för insatser som familjehem. I ett annat fall behöll Tris som konsulter över 80 procent av den dryga miljön kommunen betalade för en familjehemsplacering.

Chaabi berättar om sin upplevelse av att arbeta för Tris och om de svårigheter han stött på. Han säger att han blev utnyttad och att han fick betala för tjänster som inte var avsedda för honom. Han säger också att han blev utmanat och att han fick betala för saker som han inte ville betala för. Han säger att han blev utnyttad och att han fick betala för tjänster som inte var avsedda för honom. Han säger också att han blev utmanat och att han fick betala för saker som han inte ville betala för.

Chaabi berättar om sin upplevelse av att arbeta för Tris och om de svårigheter han stött på. Han säger att han blev utnyttad och att han fick betala för tjänster som inte var avsedda för honom. Han säger också att han blev utmanat och att han fick betala för saker som han inte ville betala för. Han säger att han blev utnyttad och att han fick betala för tjänster som inte var avsedda för honom. Han säger också att han blev utmanat och att han fick betala för saker som han inte ville betala för.

UNT 21 mars. FOTO: UNT/GRAFIK: MAJA OLOFSSON

da sig från all insyn. Man får verkligen fråga sig vad syftet är, för mycket framstår som opåkallat utifrån verksamheten, säger Björn Alquist, förbundsjurist på fackförbundet Unionen.

Han reagerar på flera saker förutom sekretesskraven, bland annat ett krav på att Tris löpande ska "hållas uppdaterade" om facklig tillhörighet, något en anställd inte behöver uppge.

– Mycket här framstår som uppenbart oskäligt. Men syftet med sådana här avtal kan vara att de ska verka avskräckande, säger Björn Alquist.

En annan expert som ifrågasätter giltigheten i flera paragrafer, är Mikael Hansson, lektor i civilrätt, särskilt arbetsrätt, på Uppsala universitet.

– Problemet är att det är lätt för mig att säga det. Men det kan bara avgöras av en domstol, och det är arbetstagararen som tar risken. Det gör

att sådan här avtal får större påverkan än de rättsligt sett borde ha, säger han.

En källa vi kan kalla "Sofia", som inte på något sätt vill kunna bli identifierbar, har påverkats starkt av avtalet.

– Tris har satt skräck i mig genom avtalet. Jag har varit extremt försiktig i att prata om Tris och har inte visat avtalet för någon. Och det är väl det som är meningen, säger hon.

– Det känns om att de övervakar mig. Jag blir så upprörd, vi var så naiva och ville göra en god sak för de utsatta. Och så skrev man under i god tro, säger hon.

En annan tidigare anställd säger:

– De har lyckats stänga igen käften på alla.

En tidigare anställd som vi kan kalla "Elisabeth" ger bilden av ett ledningen för Tris, systerarna Mariet Ghadimi, verksamhetschef, och Talin Davidian, styrelseordförande, skapat en tysthet

skultur där vissa i personalen ska ha fungerat som angivare. Det är något som flera källor vittnar om.

– De två pratade ofta om att de var högt i tak inom Tris, men i själva verket är det en ohederlig organisation, som bygger på underkastelse för ledningen och att man ska visa dem sin tacksamhet, både som anställd och som placerad. Den som inte gjorde det riskerade en offentlig avhyvling och att bli av med jobbet, säger "Elisabeth".

Bilden av ett osunt ledarskap där personal behandlas illa, ofta inför andra, delas av flera.

– Det var fruktansvärda arbetsförhållanden. Den som sa minsta lilla som kunde tolkas som kritik blev omedelbart inkallad för råfäst och rättarting, berättar "Lotta".

Ytterligare en tidigare anställd, "Jenny", beskriver hur tiden på Tris abrupt tog slut. Slutet är bara förknippat med ångest.

– Jag kände mig extremt sviken, som att det skapats falska anledningar för att få bort mig. Jag har mått jättedåligt och inte vågat ha kontakt med någon om Tris efteråt. Jag är rädd för vad de kan göra.

"Pia", en annan källa, berättar hur hon fick ta hjälp utifrån för att lyckas ta sig i väg från anställningen på Tris, som hon kallar "ohälsosam".

– Jag fick ta stöd för att våga gå därifrån, jag var jätterädd. Det råder inget tvivel om att de kan hedersfrågan men det var tydligt för mig att det fanns en dold, parallell agenda, som är svårt att sätta ord på men som handlar om egen vinning.

Gemensamt i källornas berättelse inifrån är att pengar har varit ett känsligt ämne, när det gäller verksamheten och anställningsvillkor.

– Att prata om lön är ett stort nej-nej, som att häda i kyrkan. Den som ändå gör det får bara höra att syftet är

att hjälpa andra människor, säger "Lotta".

Breda sekretessklausuler finns också i avtal med familjehem. UNT har berättat om Adam El Chaabi som anser att Tris lurat honom på pengar. I hans avtal står att även själva avtalet är hemligt.

– Men jag bryr mig inte. Det är bra att det här granskas, säger han.

UNT har upprepad gång efter gång bett att få träffa Mariet Ghadimi och Talin Davidian för en intervju, men de har avböjt med hänvisning till att de har skyddade per-

sonuppgifter och lever med en hotbild. UNT har ställt en lång rad frågor via mejl om sekretessavtalen och om vad källorna berättar. Tris och Madickengården har valt att inte ge några svar annat än genom signaturen "Alice", som UNT inte fått veta vem det är. I mejl skriver "Alice" att Madickengården har hög sekretess "eftersom vi arbetar mot hedersrelaterat våld och förtryck".

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Madickengården

- 2014 startade ideella föreningen Tjeers rätt i samhället sin akutverksamhet Madickengården med skyddat bonde. Starten skedde med stöd av statsbidrag. Några år senare fick Tris tillstånd att bedriva så kallad konsulentstödd familjehemsvård.
- 2020 övergick Madicken-

gården, med skyddat boende och familjehemsvård, från föreningen Tris till ett aktiebolag. Företrädarna är de samma i bolaget som grundat och lett föreningen Tris. I fjol kunde de kvittera ut miljoner i aktieutdelning från Madickengården.

Madickengården saknade revisor trots miljonaffärer

UPPSALA
Trots omsättningen på 96 miljoner kronor så har räkenskaperna i bolaget bakom Madickengården inte granskats av en registrerad revisor. Experter bedömer att det kan vara ett lagbrott.

Huvudregeln i lagen är att alla aktiebolag ska ha en revisor. Men det finns undantag för små, nystartade verksamheter. Då ska bolaget inte nå över ett visst antal anställda eller en viss omsättning under två på varandra följande räkenskapsår.

En sådan möjlighet är om omsättningen understiger 3 miljoner kronor. I fallet Madickengården, som UNT rapporterat om i en granskning, har den gränsen tydligt överträts under två räkenskapsår.

Ändå har ingen registrerad revisor granskat räkenskaperna för det senaste året då omsättningen uppgick till 96 miljoner kronor. Årsredovisning är påskriven och inlämnad till Bolagsverket utan revisionsberättelse.

I dag är Mats Johansson på revisionsbyrån Revisorshuset i Uppsala, registrerad som revisor. Han är ett välbekant namn för personerna bakom Tris och Madickengården. För han är redan revisor i två andra bolag kopplade till Madickengården, båda med betydligt mindre omsättning.

UNT har flera gånger bett att få träffa och intervjua företrädarna för Tris och bolagen, grundarna Mariet Ghadimi och Talin Davidian. Men de har avböjt med hänvisning till att de har skyddade personuppgifter och lever under hot. I stället har UNT fått mejlsvår från signaturen "Alice", utan uppgift om vem "Alice" är. Svaret ska dock vara förankrat hos grundarna.

"Madickengården har haft en och samma revisor anlitad i bolaget sedan dess bildande. I takt med att verksamheten har växt har vi ändrat bolagsordningen så att krav på revisor numera finns samt även registrerat denne vid Bolagsverket. Revisorn har varit med på hela resan och känner verksamheten väl", skriver signaturen "Alice".

Av svaret att döma ska bolaget alltså ha haft en revisor, men inte registrerat den hos Bolagsverket. Revisorn Mats Johansson själv har avböjt att svara på frågor med hänvisning till revisionssekretess. Men på

"Jag vill inte ströcka så här i Tris, men det får väl bli det. Det handlar om så mycket kommersiella pengarna som de försöker skilja ut", säger Sara. Som hade stöd för Tris när hon behövde ta sig ut i världen.

Placerade Sara: "Jag känner mig utnyttjad"

UPPSALA
"Jaha, det var inte mig de brydde sig om. Det var pengarna." Så reagerade Sara, en av de kvinnor föreningen Tris stöttat, när hon läste UNT:s artiklar om föreningen. "Jag känner mig utnyttjad", säger hon.

UNT granskar
Tris Sara, som öppnades för att bli granskad av UNT. Sara, som öppnades för att bli granskad av UNT. Sara, som öppnades för att bli granskad av UNT.

– Jag känner mig utnyttjad. Det är inte rätt att man ska bli granskad av en journalist som inte har några frågor. Det är bara pengar som räknas här. Det är bara pengar som räknas här. Det är bara pengar som räknas här.

– Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga.

– Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga.

– Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga. Det är en väldigt bra fråga.

Från UNT den 23 mars.

en fråga om vad han tänker om att bolaget saknat registrerad revisor svarar han på mejl: "Har ett bolag inte haft någon registrerad revisor så har de inte haft revision."

Att inte ha en revisor när det krävs är en allvarlig förseelse, påpekar Bolagsverkets verksamhetsjurist Ann Sofi Silversved.

– Absolut är det så, det är viktigt att ha och allvarligt om man inte registrerar en revisor, säger hon.

Ett bolag utan revisor kan

tvångslikvideras av Bolagsverket, alltså upplösas. Men sanktioner kan inte bli aktuella i efterhand.

Ett bolags trovärdighet påverkas om man inte har revisor, säger Ann Sofi Silversved.

– Revisorn har många skyldigheter, som att anmäla brott och andra oegentligheter. Och att räkenskaperna genomgått en professionell, extern granskning gör bolaget trovärdigare, säger hon.

Kan ett bolag missa att anmäla?
– Det ska ha koll, även om de bara kliver över gränsen med en krona. Genom att se till att det inte görs fel i bokföringen är revisorn en viktig aktör runt ett bolag, för företagaren själv och för många andra. Det lyfter Henrik Lundin, utredare på Ekobrottsmyndigheten, fram. – Det kan vara anställda, kunder, leverantörer, Skatteverket, borgenärer och brottsbekämpande myndigheter.

– De ska ha koll, även om de bara kliver över gränsen med en krona.

Genom att se till att det inte görs fel i bokföringen är revisorn en viktig aktör runt ett bolag, för företagaren själv och för många andra.

Det lyfter Henrik Lundin, utredare på Ekobrottsmyndigheten, fram.

– Det kan vara anställda, kunder, leverantörer, Skatteverket, borgenärer och brottsbekämpande myndigheter.

Vad kan det innebära om det saknas en revisor i ett bolag?

– Utan revisor finns en uppenbar risk för sämre kvalitet på redovisningen och ett större skatteundandragande. Den minskade insynen underlättar också brottslighet, eller i vart fall försvårar upptäckten, säger Henrik Lundin.

Niklas Skeri

Niklas.Skeri@unt.se

FOTO: UPSALA NYA TIDNING

Polisen efter kanindöden: "Kan göra det mot människor"

UPPSALA
Polisen vädjar fortfarande efter hjälp i jakten efter den som dödat kaninerna på 4H-gården i Årsta. "Vi uppmanar att man ringer in även om man har en liten iakttagelse", säger polisens presstalesperson.

UNT har flera gånger rapporterat om de dödade kaninerna på 4H-gården i Årsta – vid fyra tillfällen har kaniner hittats döda, för varje gång har våldet tilltagit.

– Man har genomfört obduktion och resultatet tydde på trubbigt och kraftigt våld. Våldsakterna har eskalerat från att det från början

inte var så tydlig vad som hade hänt kaninerna, säger polisens presstalesperson Magnus Jansson Klarin och fortsätter:

– Det finns forskare som säger att om man är kapabel till att göra något sådant här mot djur så kan man även att kunna göra det mot människor, säger Jansson Klarin.

Det finns ännu ingen misstänkt i ärendet och polisen vädjar fortfarande efter hjälp. Magnus Jansson Klarin har även medverkat i tv-programmet "Efterlyst" och berättat om brottet och sökandet efter gärningsman.

– Vi uppmanar att man

ringer in även om man har en liten iakttagelse. Det är bra att låta polisen göra bedömningen, även en liten ledtråd kan vara viktig för oss i slutändan, säger Jansson Klarin.

Tror man att det handlar om barn eller en vuxen som har gjort det här?

– Det är svårt att svara på, säger Jansson Klarin.

Finns det något som tyder på att det kan handla om flera gärningsmän?

– Förmodligen rör det sig om samma person eftersom det är så kort tid emellan tillfällena, säger Jansson Klarin.

Oscar Söderman

Oscar.Soderman@unt.se

"Vi jobbar ju för att barn-och ungdomar ska lära sig respektera djur och få mer förståelse för naturen. Den här händelsen går rakt emot det. Det känns jättetråkigt" har Anna Hammarbeck, verksamhetschef på Årsta 4H-gård, tidigare sagt till UNT.

FOTO: MAJA OLOFSSON

Socialnämndens ordförande Hanna Victoria Mörck (V) pekar på att den granskning kommunen hittills gjort av Madickengården inte gett anmärkningar.

”Behövs en djupdykning i

UPPSALA

Socialnämnden i Uppsala kommun måste ”djupdyka i Madickengården” efter uppgifterna i UNT:s artiklar. Det säger kommunalrådet Eva Christiernin (S). Det arbetet är på gång, säger ordförande Hanna Victoria Mörck (V).

Eva Christiernin (S) har följt ideella föreningen Tris, Tjejjers rätt i samhället, och Madickengården nära och länge. Som ordförande i so-

cialnämnden skrev hon under det partnerskap som garanterat årliga miljonintäkter till Tris från kommunen, för förebyggande insatser

mot hedersförtryck.

I dag är hon ordförande i utbildningsnämnden, som också var en del av partnerskapet.

Flera uppgifter i UNT:s senaste artiklar om Tris och Madickengården föranleder en granskning, menar Eva Christiernin:

– När vi får signaler av det här slaget måste vi undersöka det. Vi ska inte upphandla oseriösa aktörer.

Inte minst reagerar hon på uppgifterna om att anställda

i Tris och i aktiebolaget som nu driver Madickengården har tystats av långtgående sekretessavtal med hot om höga straffavgifter för den som felaktigt röjer en uppgift.

– Vi ska ha meddelarskydd i det vi upphandlar, som ju finansieras av skattemedel. Duckar någon för meddelarfriheten så är man en oseriös aktör. Det här måste vi skyndsamt undersöka, säger Eva Christiernin.

Hon säger sig ha tagit upp frågan med ansvariga tjäns-

temän, om hur kommunens avtal med Madickengården ser ut när det gäller meddelarfrihet.

– Jag har också försäkrat mig om att socialnämnden följer upp. De behöver djupdyka i Tris och Madickengården, säger Eva Christiernin.

Ordförande i socialnämnden, Hanna Victoria Mörck (V), berättar att nämnden redan tidigare bestämt sig för att i år särskilt granska den konsulentstödda familjehemsvård som köps in. Madickengår-

den är en av aktörerna.

– Men det är rimligt att vi kommer att granska Madickengården specifikt med de frågor som kommit på bordet, säger hon.

Sedan 2016 har Tris och Uppsala haft sitt partnerskap. Som UNT berättat har Tris nyligen sagt upp avtalet i förtid. Motivet är att föreningen inte längre är i behov av pengarna.

– Men hade partnerskapet funnits kvar hade vi nog behövt titta på det, säger Hanna Victoria Mörck.

FOTO: ANNA BREDBERG

Eva Christiernin (S) har följt Tris och Madickengården nära under lång tid. Nu ser hon flera skäl till en granskning av verksamheten utifrån de avtal kommunen har. FOTO: ADAM WRAFTER

Sofia Andersson (M) är vice ordförande i socialnämnden.

FOTO: ANNA BREDBERG

Detta har hänt

- UNT har i en rad artiklar rapporterat om ideella föreningen Tris, Tjejs rätt i samhället, och hur verksamhet förts över till ett aktiebolag. Tris grundare har blivit miljonärer på utdelningen i bolaget.
- I det avtal som Tris har haft med Uppsala kommun, värt flera miljoner kronor, har de

ideella krafterna i Tris värderats till 1 miljon kronor om året.

- I avtalet står att överenskommelsen vilar på en "varsam och respektfull hantering av de offentliga medel som möjliggör verksamheten."

Tris och Madickengården

Hon återkommer flera gånger till relationen mellan ideella föreningen Tris och Madickengården, som byggts upp av Tris men förts över till ett aktiebolag som företräds av samma personer. Relationen är "klurig att förstå" och rymmer en intressekonflikt, menar hon.

En socialsekreterare har i UNT menat att aktiebolaget gynnats av föreningens nära koppling till kommunen. Hanna Victoria Mörck säger att det här finns en gråzon

där hon ser risk för jäv och påtryckningar.

– Men jag vet inte om det rakt av har varit jäv här.

Kan det komma mer besked om att vad ni vill utreda vidare?

– Ja, så är det. Här finns oroväckande uppgifter. Men vi behöver återkomma om det.

En utvärdering kommunen gjorde i föl av sina upphandlade skyddade boenden ledde inte till några anmärkningar mot Madickengården. Det som däremot är

utmärkande är priset, menar Hanna Victoria Mörck.

– De ligger i de dyraste spannet. Men samtidigt vet vi av egen erfarenhet att det kostar att driva skyddat boendet.

Vad tänker du då om att sex av tio omsatta kronor i Madickengården har blivit vinst?

– Ja, det är spännande, kan man säga, och något vi vill veta mer om.

Vice ordförande i socialnämnden är Sofia Andersson

(M). Hon pekar på Tris betydelse när det gäller kunskap och kompetens för kommunens personal och också på att kommunens granskning inte lett till anmärkningar mot Madickengården.

Samtidigt har källor i UNT vittnat om missförhållanden när det gäller anställningsvillkor och arbetsmiljö.

– Ingen ska behöva vara rädd på sitt jobb. När det gäller meddelarfrihet är det något vi verkligen förväntar oss att man lever upp till ef-

tersom det är lagstadgat. Det måste ingå i granskningen av familjehemsvård vi nu ska göra, säger Sofia Andersson.

I ett fall som UNT berättat om har det visat att ett familjehem bara fick 700 kronor om dagen i arvode av de 5 500 kronor i dygnstaxa som Tris tog betalt av den placerande kommunen, en liten kommun i västra Värmland.

– För moderaterna är det en paradfråga att skattepengar ska användas rätt. Här får man konstatera att marknaden på många sociala områ-

den inte är hundra procent välfungerande. Även våra tjänstemän har ju sagt i UNT att man vet att man ibland betalar överpriser. Så vill vi ju inte ha det. Jag har ställt frågan vad vi kan följa upp mer utifrån våra avtal och hur de kan utformas när vi skriver nya, säger Sofia Andersson.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

